بويوك ملت مجلسی كتبخانه‌سی

7931
914

توركك هوا مجموعه‌سی

طياره جمعيتنك فكرلريني نشر ايدر

مندرجات

طياره قوتنك اقتصادی نتيجه‌لری	هاشم ناهيد
طياره‌لر	سليمان نظيف
تورك ـ آلمان ـ روس ملتلرنده طياره تبرعی . .	آلمانجه فلوغ و وخه مجموعه‌سندن ترجمه
قنادلرك ظفری (شعر)	خالد فخری
انكليز هوا مستشاری نه‌ديور	فرانسزجه (هوانك ظفری) مجموعه‌سندن ترجمه
طياره‌جيلك ترنمی (شعر)	سرور ضيا
دنيا هوا خبرلری	متعدد اجنبی مجموعه و غزته‌لردن ترجمه
طياره جمعيتی مساعيسنه عائد معلومات . . .	
ث ٦٦٦ طياره‌سنك سرگذشتی	آلمانجه‌دن ترجمه

١ حزيران ١٩٢٦ — صايی : ١

حاكميت مليه مطبعه‌سی

B. M. M.
Kütüphanesi
Es. No. : 1931:914
Remiz : U.R. 170

وجوديله افتخار ايتديكمز باشوكيل و فخرى رئيسمز عصمت پاشا حضرتلرى

B. M. M.
Kütüphanesi
Es. No. :
Remiz :

ابونه شرطلری :
سنه‌لکی ۲۱۰ غروشدر
آلتی آیلغی ۱۰۸ »
ممالك اجنبیه ایچین پوسته اجرتی
بو بدله ضم اولنور .
تلغراف آدرسی : آنقره طیاره

تورك هوا مجموعه‌سی

طیاره جمعیتنك فکرلرینی نشر ایدر

اداره ایشلری ایچین تورك طیاره
جمعیتی نشریات مدیریتنه
مراجعت ایدلملیدر

صایی : ۱ — اون بشده بر کونده بر چیقار ، فنی و ملی مجموعه‌در — ۱ حزیران ۱۹۲۶

طیاره قوتنك اقتصادی نتیجه‌لری

تورك طیاره جمعیتی ؛ تورك وطننك هوا قوتنك تزییدینه بوتون قدرتیله چالیشیور ؛ لکن عجبا جمعیتك بونده‌کی حقیقی مقصدی نه‌در ، باشقا بر تعبیر ایله ، عجبا مملکتمز ، طیاره قوتی آرتدیرماقله مملکته نه قازاندیراجاق ؟

بو سؤالك جوابنی آراشدیرماقده عظیم بر فائده واردر :

طیاره جمعیتنی بویله حمالی بر صورتده چالیشمه‌یه سوق ایدن بر طاقم سببلر واردر ، و تدقیق ایدیلیرسه ، بونلرك چوق ایی دوشونولمش پرنسیپلره استناد ایتمکده اولدوغی کورولیر . آنجاق بو پرنسیپلری مجرد بر منطقله محاکمه ایتمکدن زیاده ، بونلری مملکتك سیاسی و اقتصادی حیاتی ایله و حیاتك واقعه‌لریله قارشیلاشدیرمق داها دوغرو اولور ؛ چونکه بو صورتله قطعی ، صریح و کوزه چارپاجاق نتیجه‌لر الده ایدیلیر .

تورك هوا قوتنك تزاید و تکامل ایتمسی ؛ یالکز تورکك حریت و استقلالنی داها امنیتله محافظه‌یه‌می یاردیم ایدیور ، یوقسه عینی زمانده تورکك رفاه و سعادتنی تأمین یولنده‌کی مساعیسنه و بر کلمه‌ده تورکك اقتصادی انکشافنه‌ده خدمت ایدیورمی ؟

ایشته بو نقطه‌یی اوزاق تاریخلرده ده کیل ، الك یاقین وقایعك تأثیراتنده آرایه‌جغز .

تورك طیاره جمعیتی رئیسی و ریزه مبعوثی فؤاد بك افندی

بالخاصه جهان حربندن صوکره کوریيورز ، که پیاسه‌مزده انکلیز لیراسی ، ایکیده برده فیرلییور ، و فیرلادیغی نسبتده‌ده تورك لیراسنك قیمتی آلچالییور .

— عجبا بو ، نیچین و نه‌دن بویله اولییور ؟

— چونکه هر هانکی سیاسی بر حادثه‌نك پیاسه‌ده عکسی تأثیری اولیورده اونك ایچین !..

بو جواب ؛ قامبیو مسئله‌سنك تعلق ایتدیکی اقتصاد علمی درجه‌سنده مغلقدر ، مشوشدر ، و ایضاحه ده کر :

تورك پاراسی قیمتنك دوشکونلکی حقنده شیمدی‌یه قادار پك چوق شیلر سویلندی ، بو سوز قالابالغی ایچرسندن دوغرو بر فکر چیقارمه‌یه اساساً امکان یوقدر .

تورك پاراسنك ، و هر هانکی بر مملکت پاراسنك قیمتی ، او مملکتك اقتصادی اعتباریله اولچولیر : بر ملتك اقتصادی اقتداری ، و حقیقی تعبیریله استحصال قدرتی نه‌قادار یوکسك اولورسه ، اعتباری‌ده او مرتبه‌ده یوکسك اولور ،

وبونك نتیجه‌سی اولاراق اعتبارینك معیاری اولان پاراسی ده چوق قیمتلی اولور.

لكن شونی ده اونوتمامليدر، كه معاصر حیاتده اقتصادی اقتدارك، استحصال قدرتنك تملی، «صناعت» در، صناعتی میدانه كتیرن ده «علم وعرفان» در، علم وعرفان؛ صناعتده ایشلیه‌جك چالیشقان قوللری، وبو قوللرك مهارتنی، صناعتك ایشلیه‌جكی ابتدائی موادی تأمین ونهایت صناعتك فعالیت طرزینی تنظیم ایدر، كه ایشته بونلر اقتصادی اقتداری واستحصال قدرتنی تشكیل ایدرلر. استحصال قدرتنك فعال وثمره‌لی اولماسنك برنجی شرطی ایسه داخلی وخارجی «امنیت» در. بر مملكتده امنیت اولمازسه اوراده سعیك سربستیسی موجود اولاماز، وخارجدن تهدید ایدیلن بر ملتك سربستجه چالیشمه‌سنه ده امكان قالماز.

بر ملتك؛ دیگر ملتلر آره‌سنده ومحاط اولدوغی عسكری، سیاسی؛ اقتصادی واجتماعی احوال وشرائط اورتاسنده چالیشیركن رقیب ویا خصم اولان باشقا بر ملت طرفندن تعرضه اوغرامامامسی، واگر تعرضه اوغرارسه وارلغنی مدافعه‌یه مقتدر اولماسی وبونك ده هركسجه بیلنمسی ایجاب ایدر، عكس تقدیرده او ملتك امنیتی، سربستجه سعی وعملی ونهایت استقلالی تهدیده معروض اولور، موجودیتی تهلكه‌ده صاییلیر. موجودیتی تهلكه‌ده اولان بر ملتك اقتصادی اقتداریله استحصال قدرتنك معیاری اولان پاراسنك ده قیمتی آزالیر. ایشته تورك پاراسی قیمتنك ایكیده برده آلچالمه‌سنك اصل سببی؛ خارجدن بر تعرضه اوغراماسی اندیشه‌سیدر. بورسه اویونلری ایسه هر زمان وهر مملكتده اولاغان شیلردر، وكچیجیدر. بو كون توركلرده بیلیورلر، كه توركك عسكری، سیاسی، اجتماعی بوتون عظمت وشوكتی آنجاق وآنجاق اقتصادی اقتدارینه، واستحصال قدرتنه استناد ایده‌بیلیر، وبو اقتدار وقدرتی یوكسلتدیكی نسبتده اخراجات مقداری، ادخالاتنك كنی بیله كچر؛ لكن رقیب وخصم اولان ملتلر، ایكیده برده تورکیه‌نك امنیتنی، تهدید ایدییورلر، وبونك مشئوم تأثیرلری، هرشیدن اول توركك اعتباری اوزرنده، تورك اعتبارینك جهان پیاسه‌سنده معیاری اولان تورك پاراسی اوزرنده منفی ومشئوم تأثیرلر یاپیور، وهر دفعه‌سنده توركك ثروتی برآز داها آزالیور.

صوك كونلرده بونك داها شدتلی وبارز بر مثالنی كوردك: آق‌دكز جهتندن توركك هجومه اوغرایاجاغی شایعه‌سی، درحال انكلیز پاراسنك قیمتنی یوكسلتدی، وتورك پاراسنك قیمتنی آلچالتدی. چوق یازیق، كه بو حادثه‌نك تأثیری یالكز بو قادارله‌ده قالمادی:

تورکیه‌نك اقتصادی اقتدارینی واستحصال قدرتنی تهلكه ایچنده كوسترن بو شایعه، تورکیه‌نك تجاری امنیتنی‌ده بر بالطه ضربه‌سیله قطع ایتدی: مملكتك خارجله اولان تجاری مناسبتلری، تورکیه‌ده ایش یاپان اجنبیلرك معامله‌لری بردن بره توقفه اوغرادی. یالكز بو حال، مملكتمزده مستحصل موقعنده اولانلرك فعالیتلرینی سكته‌یه اوغراتمایه كافی كله‌بیلیردی. بونكله برابر امنیتك، وبالنتیجه وارلغنك تهدید ایدلدیكنی كورن مملكت ایسته‌ر ایسته‌مز، بعض احتیاطی تدبیرلر دخی اتخاذینه مجبور اولدی.

تورکیه‌نك آق‌دكز جهتندن هجومه اوغرایاجاغی احتمالی، دوغرودن دوغرویه توركك استحصال قدرتنی‌ده اخلال ایده‌بیله‌جك بر وسعت آلدی!..

شیمدی وطنداشلر؛ قامبیو بحرانلرینك بره ویردیكی ضررلری، وصوك شایعه‌نك مشئوم تأثیرلریله باعث اولدوغی مصرفلری بر بر كوز اوكوندن كچیریكز، وتصور ایدیكز، كه اگر مملكتمز؛ امنیت وسلامتنی هر احتماله قارشی مدافعه ایده‌بیله‌جك درجه‌ده قوتلی هوا فیلولرینه مالك اولسه‌یدی، اگر مملكتمز؛ بو فیلولری ادامه ایده‌جك بر طیاره‌جیلك صناعتنه وفابریقه‌لرینه مالك اولسه‌یدی، ایكیده برده وقوعه كلن بو قامبیو بحرانلرندن متأثر اولورمی ایدی؟ غربلی بر دیپلوماتك بویوك بر افراطله یاپدیغی بلوفلردن تورك افكار عمومیه‌سی قوشقولانیرمی ایدی؟

دیمك اولیور، كه تورکیه‌نك بین‌الملل خاطری صاییلیر بر هوا قوتنه مالك اولماسی، تورکیه‌نك یالكز عسكری وسیاسی اقتدارینی تأمین ایتمكله قالمیور، عینی زمانده تورك پاراسنی‌ده ایكیده برده سقوط ایتمكدن، تورکیه تجارتنی بحرانلرله صارصالماقدن، وتورك سعی وعملنی وبالنتیجه تورکیه‌نك استحصال قدرتنی اندیشه‌دن ونهایت احتیاطی تدبیرلرك مال اولدوغی مصرفلردن‌ده مملكتی قورتاریيور. چونكه هوا قوتی، بوتون محاربه سلاحلرینك اك ایلریسی واك قوتلیسیدر، چونكه مكمل هوا فیلولری، آق‌دكز جهتندن كله‌جك مهاجملرك كمیلرینی؛ ایچنده‌كی دشمن عسكرلری ایچین بر یانار طاغه قلب ایده‌بیلیر، ودشمن كمیلرینی‌ده، عسكرلرینی‌ده بر انقاض حالنده صو وآتش دالغه‌لرینه بوغدیرابیلیر.

عزیز وطنداشلر، كوریيورسكز، كه تورك هوا قوتنه صرف ایده‌جككز پارالر؛ ساده مملكتك حریت واستقلالنی محافظه ایتمكله قالمایاجاق، سزك بریك بر امنیت ایچرسنده سربستجه چالیشمه‌كزی، سزك ثروت واعتباریكزی، ونهایت رفاه وسعادته نائل اولمه‌كزی‌ده تأمین ایده‌جك!..

تورك هوا قوتی؛ الندكی سلاحیله نوبت بكله‌ین بر عسكر كبی، دائما باشكزك اوستنده نوبت بكلیه‌جك؛ سزی، چوجوقلری، عائله‌كزی وثروتكزی، حضور ورفاهكزی یردن، دكزدن وكوكدن كله‌جك هر تورلو تهلكه‌لره قارشی قورویاجقدر. تورك طیاره جمعیتی، بو قوروجی قوتك میدانه كتیرلمسی پرنسیبنی حیاتی ضرورتلردن آلدی. اگر سزده بونك دوغرولغنه ایمان ایدییورسه‌كز بو مشترك وعالی غایه‌نك تحققنه ال برلكیله هپ برابر چالیشالم!..

هاشم ناهید

طیاره‌لر

محرری
سلیمان نظیف

(ارنست رنان) ك مدنیت اسلامیه‌یه دائر ویردیکی مشهور قونفرانسده، خاطرمده قالدیغنه کوره، شویله بر جمله‌ده واردی :

«اکر حضرت عمرك فتوحاتیله، جنکیزك استیلاسنه قارشی دورابیله‌جك بر بطاریه طوپله، بر بخار کمیسی اولسه‌یدی، تاریخ باشقا بر جریان آلیردی .»

فی الحقیقه بویله‌در . متفوق سلاح ایله مدافعه ویا تعرض ایدنلر دائما قازانیرلر . اوردولرك قیمت معنویه‌سی آنجق مساوی وسائط ایله مجهز اولدقدن صوکرا، کندینی کوستریر . قیلیجیله مسلح بر بهادر، نه‌قادار قوتلی وعزمکار اولورسه اولسون ، جیلیز بر آلك ایکی کیلومترو اوزاقدن آتدیغی بر قورشونله ئولمکه محکومدر .

(جوشیما)ده ژاپون دونانماسی، روسلرك سوق ایتدیکی قوهٔ بحریه‌یی آنی دینیله‌جك بر صورت وسرعتده محو ایتمشدی. غلبه‌نك اسبابنی وسائطك تفوقنده ظن ایدنلره اودورك الك بویوك محرر سیاسیسی شو جوابی ویردی:

«خایر، روس کمیلری ژاپون سفینه‌لرینك دونگنده دکلدی. وسلاحلری ده عینی ایدی. فرقلی اولان ، او کمیلری و او سلاحلری اداره ایدن آدملردر. وبونك ایچوندر که روسلرك بر متحرك قلعه شکلندکی زرهلیلری، برر مقبرهٔ بیقرارده دوندی .»

فقط ژاپونلر، یلکن کمیلری ویا اخشاب واپورلرله وقیصه منزللی طوپلرله روسلرك قارشیسنه چیقسه‌لردی ، اقصای شرق محاربلرینك یالکز قیمت معنویه‌سی دشمنلرینی مغلوب ایده‌بیلیرمی ایدی ؟

ایشته شیمدی طیاره‌ده، طوپ کبی ، تفنك کبی، سفائن بحریه کبی الك لزوملو وسائط مدافعه‌دندر. سرحدلر ایستنلدیکی قادار تحکیم ایدلسین، هوادن هجوم ایده‌جك بر دشمن، مملکتك ایستدیکی نقطه‌سنی تخریب واشغال ایده‌بیلیر .

بو زمانه قادار دولت وملتلرك حدود اربعه‌سی قید وتحکیم ایدیلیردی . یکرمنجی عصر بر سرحد داها علاوه ایتدی :

هوا .

عسکرلر دیورلر که ، جناحینی بر موقع مستحکمه استناد ایتمین محارب اوردو، دائما چه‌ویرلمك تهلکه‌سنه معروضدر . فنونك ترقیاتی او ایکی جناحی اوچه چیقاردی . بو کون صاغ جناح، صول جناح اولدیغی کبی کلمه‌نك معنای اصلیسی براز توسیع وتغییر ایدلمك شرطیله اوست جناح‌ده واردر . بو جناحی تقویه ایده‌مین ملتلرك وای حالنه !..

نهرلر ، بوغازلر ، داغلر طبیعی ویا صنعی صورتده نه‌قادار مستحکم اولورسه اولسون، زرهلی قلعه‌لرك اوچ بیك ، درت بیك مترو اوستندن کچن بر طیاره فیلوسی، هر مانعه‌یی استخفاف ایده ایده هدفنه واصل اولور.

*
* *

هوائی قوت ، حرب عمومیده بویوك بر وظیفهٔ استکشاف وتخریب اجرا ایتدی. بزی او آتشك ایچنده داما طاشی کبی سورنلر بر چوق شیده اولدیغی، کبی طیاره ایله‌ده اوردومزی تسلیح ایتمکده اهمال کوسترمشلردی . دشمن طیاره‌لری ، چناق قلعه خارجندن کله‌رك بومبالرینی حربیه نظارتنك بولوندیغی بایزید میدانینه یاغدیررکن ، استانبولك آفاقنده قوشلر بیله اوچمادی. غیرتلی بر ایکی تورك طیاره‌جی ، بعضاً بر فیلویه تك بر طیاره ایله قارشی طورمق ایسته‌مشلردی. وبو یولده یارالانان وئولن ده اولمشدی. فقط، بو قاریده‌ده دیدیکمز کبی ، اوردولرك قیمت معنویه‌سی آنجق مساوی وسائط ایله مجهز اولدقدن صوکرا ، کندینی کوستره‌بیلیر .

هوا قوتندن بز الك اول استقلال حربنده استفاده ایتدك . قره‌حصار جبهه‌سنی یارمقده ومیدان محاربه‌سنی قازانمقده طیاره‌لرمزك‌ده مهم بر حصهٔ افتخاری واردر . وبو صنفك قهرمانلرینی دائما حرمتله تخطر ایتمه‌لی وخاطره‌لرینی شکرانله سلاملامالی‌یز .

اوردونك ارکان حربیهٔ عمومیه دائره‌سی قوتلی بر هوا دونانماسنه احتیاجمزی ملتك نظر انتباهی اوکنه وضع ایتدیکی زمان ، هر تورك قعر قلبندن کلن بر تهالکله کندیسنه عائد ذمتی ایفایه شتاب ایتدی . هر کون براز تحکیم وتأمین ایدلمکده اولان بر اوست جناحمز آرتیق واردر . ترقیات فنیه ایله هر کون دکیشن ویکی آلات ووسائطه عرض احتیاج ایدن بو فیلویی تکمل ایتدیرمك وزمان ایله برلکده یوروتمك ایچون ، کوستردیکمز غیرتده ایلك خیزیله دوام ایتمه‌لی‌یز. اسکیین، آشینان ود کیشن طیاره‌لری تعمیر ویا مجدداً انشا ایده‌بیله‌جك فابریقالرمز اولمازسه، الده‌کی وسائطدن ایدیله‌جك استفاده هر کون براز داها تناقص ایده ایده صفره متقرب در که‌یه سقوط ایدر .

قوتیله ، شرفیله ، استقلالیله یاشامق ایسته‌ین بر ملت ، الندکی سلاحی دائما تروتازه بولوندورمغه مجبوردر . تورکلر ، حزین وشاد ، بیك بر ماجرادن صوکرا بولزومی ادراك وتقدیر ایتدیلر . دائما حال انتباهده بولوناجقلردر. ودائما حال انتباهده بولونان بر ملتك طوپراقلرینه یان باقاجق اقوامك‌ده وای حالنه ! . . .

سلیمان نظیف

تورك - آلمانیه - روس ملتلرنده طیاره تبرعی

(مصور « فلوغ ووخه » مجموعه‌سندن)

دونیانك هرطرفنده دولتلرك ضروری کورولن؛ فقط دولت بودجه‌لرنده یر بولماسی امکانی اولمایان بعض مصرفلری ملتلره تحمیل ایتمك مجبوریتنده بولوندقلری بر زمانده یاشیورز. طبیعی بو، هر طرفده وهر ساحه‌ده قاعده اعتباریله تطبیق اولوناماز.

بحث هر اوچ دولت، مالیه‌سی حرب وانقلابلرله آغیر بر بار آلتنه کیرمش و حتی چوق صارصیلمش دولتلردر.

١ — تورکیه، اساساً چوق یوکلنمش اوردو بودجه‌سی چرچیوه‌سی داخلنده خلقه مراجعتله هوا اسلاحی تدارك ایدیور.

کرچه بو هر ایکی حالده‌ده دولت وسائطنك مفقودیتی قارشیسنده ملته مراجعت اولونیور. فقط تورك اعانه‌سی چوق وداها نافذ بر اساسه ابتنا ایتمکده، داها منطقی ومعقول بر « نوه » طاشیمقده وخلق طرفندن آکلاشیلمقده ودویولمقده‌در.

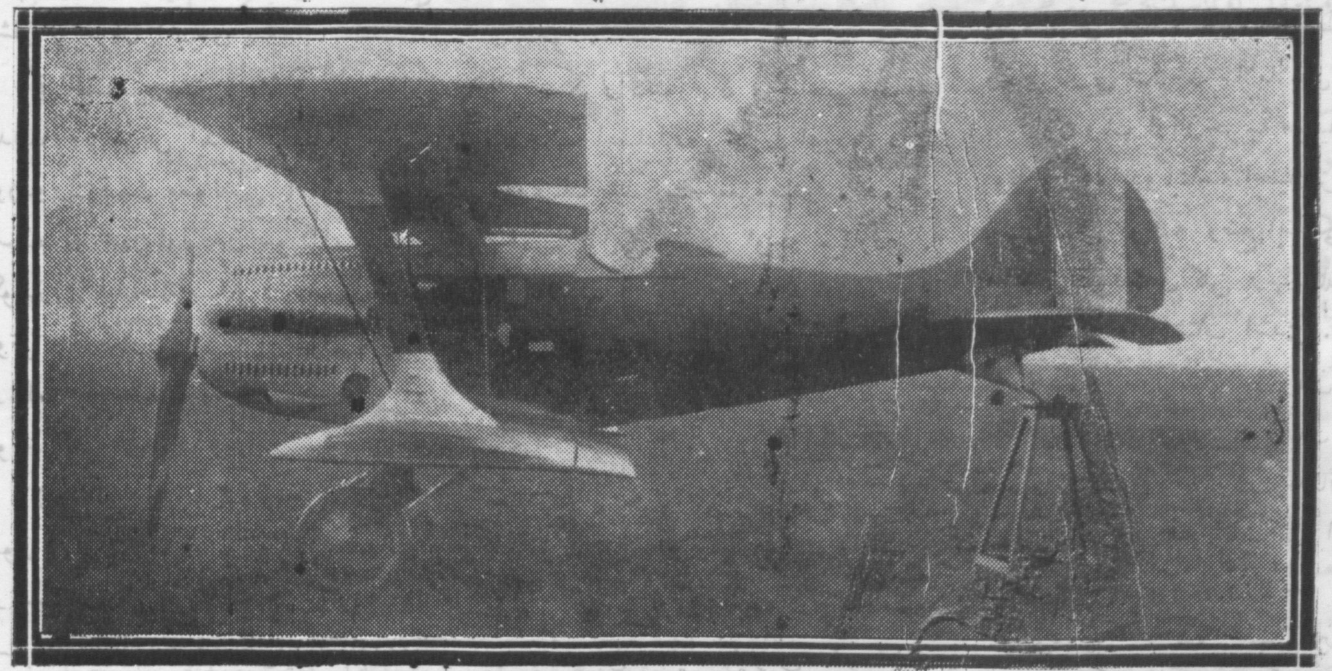

تورك طیاره جمعیتنك آلدیغی طیاره‌لردن بری

فقط بر آزده حقیقتی کوره‌لم. مثلا آلمانیا هرحالده زه‌پلین دستکاهلرینی محافظه ایتمك ایستیه‌یدی الـ قولای واسطه، « نه‌خته‌ر دیغه‌ر » اعانه‌سیله مکمل بر صورتده تأمین اولونان ٤,٥ میلیون آلتون مارقدن هرحالده بر شکلده استفاده ایتمسی ایدی. بر آز دوشونجه ایله بونك قانونی طریقنی بولمق قابلدی. فقط آلمانیا بونی ایسته‌میوردی ویا ایسته‌دیکی کبی حرکت ایده‌مزدی. بو سببله بر خلق اعانه‌سی طریقنی اختیار ضرورت حالنه کیرمشدی.

بوراده کوستره جکمز هر حالده‌ده موضوع بحث بر هوا سیرسفائنی اعانه‌سیدر. آشاغیده داها یقیندن تدقیق ایتدیکمز موضوع

٢ — آلمانیا یاکلش طریقله وامکانسز وسائطله فریدریخسهافن‌ده‌کی زه‌پلین دستکاهلرینی محافظه‌یه چالیشیور.

٣ — روسیه عمله اعانه‌سیله عسکری طیاره‌لر انشا ایدیور و بو طریقله انکلتره علیهنده‌کی سیاست خارجیه‌سنی تطبیق ایدیور.

بر وجهه‌ٔ آتی ایضاحاتدن، بونلردن هانکیسنك مؤثر اولدیغی و بو سببله موفقیته نامزد ومظهر اولاجغنی آکلامق وبو صورتله نتیجه‌لر استخراجی ممکن اولاجقدر.

١ — یالکز بر هوا دوناتماسی وجوده کتیرمکی استهداف ایدن تورك «ملی اعانه»سی یك نظرده آلمان زه‌پلین، آلکه‌نه‌ر اعانه‌سیله مقارن کورونور. فقط بو چوق یاکلشدر.

هر اعانه‌نك موفقیتی، بوکا تام زماننده توسل اولونماسنه متوقفدر. اهدا و تبرع حس فداکاریسنی باشلی باشنه دوغوران ملی تظاهراته آنجق اینجه بر سوق طبیعی ایله تعیین اولونمش پسیقولوژیق بر آنده مظهر اولونابیلیر. اعانه‌نك روحنی آکلامایان فردلر زنکین‌ده اولسه‌لر بش پارا بیله ویرمزلر. فقط دیکر طرفدن مسئله‌نك حقیقی هویتنی قاورایان کیمسه‌لر، فقرلرنده بیله ممنونیت وحظله اهدا ایدرلر.

تورکلرك ملی اعانه‌لرینه مکمل بر تشکیلات ویره‌مه‌لرندن وچوق یوکسك بر قابلیتله ایشی اله آلمالرندن شبهه ایدیله‌مز. معلوممدرکه تورك ملتی ١٩١٠ تاریخندن بری بلاانقطاع

حرب ايچنده بولونيوردى . توركلرك ياوولاسى : كورد عصيانى، موصل ، دائمى ومتمادى برحرب اولمشدى. بوسببله نقصانلى وچوق مهمل هوا تسليحات و تجهيزاتى ساحه‌سنده تلافئ مافات لازمدى. فقط دولت قاصه‌لرى تماماً بوشالمش بولونمقله اوردو بودجه‌سنه آرتق چوق فضله بر وسعت وشمولده هوا تجهيزاتى يوكله‌مك ايسته‌نه‌مزدى.

ملت بالذات هيچ اولمازسه ايللك طياره بدلنى كندى تأمين ايده‌جكدى. بو، هيچ شبهه‌سز چوق جرأتكار بر فكردى. فقط بسيط وساده‌لكى ايله برابر استقلال حربلرينى آنديران بر بويوكلك طاشيوردى .

بوكون ايسه ملت مسأله‌يى ألى وآياغى كبى تلقى ايتمكده وبو بويوك مفكوره ، توركلرك اك آز آكلايشلى صنوفنه بيله عيان وآشكار بولونمقده‌در . اساساً يالكز بسيط و صريح پارولالر انسانى موفقيته كوتورور .

توركيه كچن سنه مارتنده هوا سلاحلرى تدارك ايچون ملى وعمومى اعانه‌لر جمعنه قرار ويردى . دولت يالكز بر جمعيت طرفندن تمثيل اولوندى. بونى بز؛ آلمان دولت انجمنى ايله مقايسه ايده‌بيليرز . فقط بزم اعانه‌جى سياسيلريمز بر تورك نمونه‌سنى تمثال اتخاذ ايتملى درلر .

عكسى تقديرده بو ، خطالى تشكيلات ونتيجه‌ده عظيم آچيقلر براقاجق درجه‌ده بويوك مسامره‌لر وضيافتلر كبى ياپمه‌جقلرله اولاماز .

توركيه‌نك ١٣ ميليون نفوسى ، بوش نطقلر ايراد ايدن ساخته صنفلر آرقاسندن قوشمادى . تورك اوزرنده مؤثر اولان شى قدسى بر مفكوره و مكمل بر تشكيلات ايدى . اساساً موفقيت يالكز بو يوكسك عامللره موعوددر . توركملتى فقير هم بزدن چوق فقيردر ، او چوق قناعتكار . بوندن ماعدا سويه‌سى آلمان ملتندن چوق داها دوندر . اوراده بوكون حالا يوزده ٦٥ اوقويوب يازمه بيلمه‌ين موجوددر . بونلر ايچون طبيعى مطبوعات پروپاغانداسى مؤثر و موضوع بحث اولاماز . صوكرا بونلرك برچوغى هنوز برطياره بيله كورمه‌مشلردر. فقط اونلر سينه‌لرنده مضطرب وطنلرينك تعالى واحياسى ايمانى، مفكوره‌سنى طاشيورلر ١٩٢٥ مارتندن تشرين اوله قدر ١٣ مليون تورك ملتى ٦,٥ ميليون آلتون مارق يعنى اوچ ميليون تورك ليراسى اهدا ايتمشدر . بو ، چوق يوكسك براثر فداكارى اولور. آلمان نفوس عدديله مقايسه‌يه و نسبته دكر بر كيفيتدر .

توركيه‌ده مطبوعاتده بوتون دونيا هوائى مناقلات ومناسباتى موفقيتلرينى تفصيل وايضاح ايله خلقه هوا سلاحنك قدرت و اهميتنى كوسترمك خصوصنده خارق العاده فعاليت كوسترمشدر . معاونت تشكيلاتى چوق عاقلانه حركت ايدرك بر مركزيت فكرينه صاپلانمادى و اعانه جمعنى محلى جماعتلرك ، تأسيساتك اختيارينه و تقدير ذاتيسنه ترك وحواله ايتدى يعنى توركلر تماماً بزم ياپديغمزك عكسنى ياپديلر. چونكه فردلرك مفكوره‌وى برحسك تحت تأثيرنده و فخرى اوله‌رق ويرديكى پارالرك اسرار انكيز بر مركزى قاصه‌يه دولماسى ومتبرعلر ايچون هيچ بردها كوزوكمه‌مك اوزره غيب اولماسى دائما بر بر خطادر . تورك طياره جمعيتى بو خطايى ايشله‌مدى . چونكه او هر درلو معلول احتراصلردن ، هرشئ بويوتمك عادتلرندن تماماً معرا بولنيوردى .

تورك طياره جمعيتنك آلديغى طياره‌لردن برى

محلی جماعتلر و تشکیلات طوپلایان پارانك ممکن اولدیغی قادار آز بر زمان ظرفنده بوتون معاونتده بولنان فردلر ایچون مرئی اولا بیله جك طیاره‌لرله مبادله‌سنی تأمینه صرف غیرت ایله‌دی.

اوچ کتیرمکه چالیشدی. تشکیلاتلر، جمعیتلر، مأمورلر، پوسته، دمیریوللری، رسومات و پولیس اداره‌لری بویوك فابریقه صاحبلری والحاصل همان هر فرد الٔنی کیسه‌سنه کوتوردی.

ضیافتلر، موسیقی، دانس، تومبالا وعظیم مصارف ده کیل بالعکس مفکوره اوکنده ساکن، ساکت و شعورلی، غایه‌یی مدرك بر مساعی، مشترك ومتحد بر فعالیت، بر

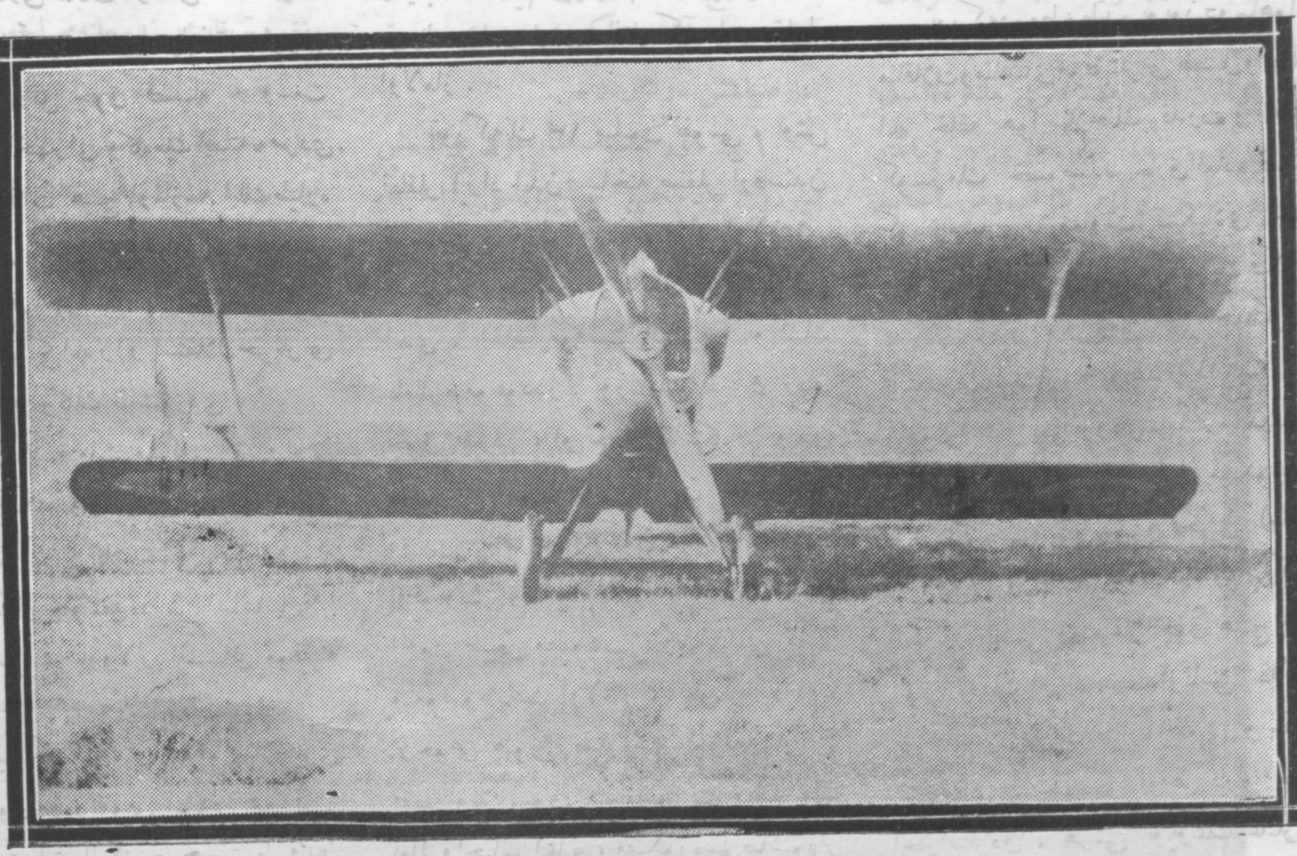

تورك طیاره جمعیتنك آلدیغی طیاره‌لردن بری

بونلر اردو قوماندانلقلری ایله تشریك مساعی ایده‌رك طیاره‌لر آلدیلر. تشکیلات عسکریه موجود اولمایان محلاتده تورك طیاره قطعاتی ایچون اداری استاسیونلر وجوده کتیردیلر. خلقه کندی معاونتیله میدانه کتیریلن اثرلری دائمی بر صورتده کوستردیلر. یکی ماکنه‌لر درحال ایشله‌تیلدی و خلق کندی طیاره‌لرینی بویوك بر سرورله سیر ایتدی. اهدا و تبرع آرزوسی تزاید ایتدی. بورادده مفکوره‌یه مهم بر موقع ویریلدی. ماکنه‌لره تبرع ایدن موقعك اسمی ویرلدی. شهرلر، ولایتلر بربریله مسابقه‌یه کیریشدی. حال و وقتی یرنده اولان صناعت اصحابی عادتا اعلان استقلال ایده‌رك اردویه یالکز باشنه ماکنه‌لر اهدا ایتمکه باشلادیلر. موفقیت کون کچدکجه آرتیوردی. ایکی طیاره تبرع ایدن بر شهر ویا ولایت دیکری ایله مسابقهٔ حمیتکارانه‌ده

پاراسی اولمایان فقیر کویلیلر الٔ یقین شهره اودون، دری وداوار کتیردیلر. چونکه اونلر بونك محلنه مصروف اولدیغنی بیلیورلردی.

تورکیه‌ده‌کی بو وضعیتی کوروب دوید قجه و بزده مفرط بر مرکزیت و قرطاسیه‌جی ذهنیتیله صوك آیلر ظرفنده نه‌لر یاپیلدیغنه شاهد اولدقجه بر درجه‌یه قادار محجاب دوییورز.

تورکیه قدرتلی بر دولت مراقبه‌سی تحتنده تا باشدن اعتباراً وضعیته حاکم اولدیغی حالده بزده تشکیلات باغلری آراسنده اولا دولت عناصرینك لهده بر بیطرفلغی کورونویور؛ فقط بوده صوکرادن بردنبره شدتلی بر نظارت مداخله‌سی اوکنده رجعت ایدییور. تور- کیه‌ده بوتون ملتده وحدتلی بر دوشونجه، تك بر حس، مفکوره اوغرینه تك بر قلب ضربانی وار. بزده اولدیغی کبی چینلایان

خلق حرکتی مشهوددر.

٢ — یا آلمانیا؟.

خلق حرکتندن هیچ بر اثر یوق. تك بر دوشونجه وحسدن تمامیله معرا، نقصان و خطالی بوزوق بر تشکیلات. مفکوره‌یه قارشی لاقیدی. حتی بو شکلده بر پلانه قارشی بیله برچوق استقامتده تنقید و مؤاخذه‌لر. مثلی کورولمه‌مش بر عدم موفقیت، آجینه‌جق بر انقراض، دوقتور ئه‌کنه‌رك پروسیه حکومتنه تجاوزلری ومقابل ایضاحات، مطبوعاتله خشین منازعهٔ قلمیه وسائره...

حقیقتاً قونت زه‌پلین حیات اثرینی مدفننه کوتورسه‌ایدی داها فضله باعث فخر وغرور اولوردی.

٣ — کله‌لم روسیه‌یه...

١٩٢٣ صوك بهارنده تروچکی، طبیعی

نه بر آلمان نه‌ده بر انكليز غزته‌سنده نشر اولونمايان بر نطق ايراد ايتدى . بو ، چوق جانلى و قدرتلى بر مألى حائزدر .

وقتيله روسيه انكلتره طرفندن اولتيماتوم مطالبى ايله بومباردمان ايديليركن تروچكى بوتون جهانه سياستك تأصيل ياپيلديغنى وقواى هوائيه منفعتنه ، بالخاصه الك فقيرلرك عمله واملاك صاحبى اولمايان صنفلرك اشتراكنى تأمين ايله نه‌شكلده اعانه جمع اولونابيله‌جكنى كوستردى . بونكده ١٩٢٥ ده تورك اعاناتى جمعنه چوق مشابهتى واردر .

تروچكى نطقنده بالخاصه بروجه آتى بياناتده بولونمشدر .

وطنداشلر ، قيزيل اوردولر ! موسقوه‌نك اركك وقادين عمله‌سى ! بوكونكى كون بزم ايچون بر بايرام كونيدر . موسقوه عمله كتله‌سى اوردومزه ايكى مدافعه واسطه‌سى اهدا ايتدى .

قواى هوائيه مسأله‌سى ، عمله وكويلى ارضمزى احاطه ايدن هوا طبقه‌لرينه حاكم اولمق دولاييسيله موجوديتمز ايچون الك مهم بر مسأله‌در . بوكون هوايه‌ده حاكم اولان آنجق مستقل ياشار و حكم ايدر . انسان اساس اعتباريله طوپراغه مربوط بر موجوديت اولديغندن بو كونه قدر بر چوغمز هواده اوچان طياره‌لره حيرت واستغراب ايله باقيوردق . فقط بز هپمز ، ارتق هوايه‌ده حاكم اولمق زمانى كلديكى فكريله انسيت پيدا ايتمه‌لى يز . بر چوق زحمتلر اوكنده‌يز . فقط بز مشكلاتدن ، مزاحمدن ييلمايز .

١٩١٧ تشرين اولنده بويوك بر دشمن كتله‌سى طرفندن محاصره اولونمشدق . اوزمان يالكز عمله صنفى غير مسلح بر آلله حكومت قوتى آلدى وما كنه‌لرى وصناعتى يد قدرتنه كچيردى .

ارتق جمهوريت بر لكنه صادق بر اردو ميدانه كتيردكدن صوكرامى ، نه‌قادار مشكل و قاريشيق اولورسه اولسون ، غايه‌مزدن ، مقصوديمزدن رجوع ايده‌جكز ؟ خاير هيچ بر زمان !....

طياره صناعتمزك بويوك زحمتلريله وعمله كويلومزك قدرتلى أليله بو خلق اثريمزى طاش طاش اوستنه ، طوغله طوغله اوستنه قويارق تأسيس ايده‌جك وهوامزى چليكدن قوشلرله سوسله‌يه‌جكز .

آز زمان اول انكليز سرمايه‌سى سوويت حكومتنه بر اولتيماتوم ويردى ؛ بز خاير ديه‌بيلمك ايچون دائما كافى درجه‌ده قوتلى ده كيلدك بوسببله نه طرفدن كليرسه كلسون هر ايكى اولتيماتومى مدافعه‌مز ايچون يكى بر سلاح ايله قارشيلامغه آليشالم .

لورد كورزون بزه بر اولتيماتوم ويردى . فقط بز بوكا جواب اوله‌رق ولورد كورزونك جمهوريتمزه ميدان اوقوماسى خاطره‌سنى جانلانديراجق بر «هوائى فيلوسى» اولتيماتومى انشا ايده‌جكز . بو شكلده هر اولتيماتومه قارشى بر طياره انشا ايده‌جكز و بويله‌جه اولتيماتوملر زياده‌لشدكجه هوائى دونتمامز اونسبتده قوتلنه‌جكدر ....

ياشاسون روس هوائى دونانماسى ، ياشاسون قيزيل اردو ، ياشاسون قيزيل موسقووه ! !

بونك اوزرنده فضله برشى يازمق زائددر . بو اوچ مثالدن قارئلريمز بالذات نتيجه‌لر استخراج ايده‌بيليرلر .

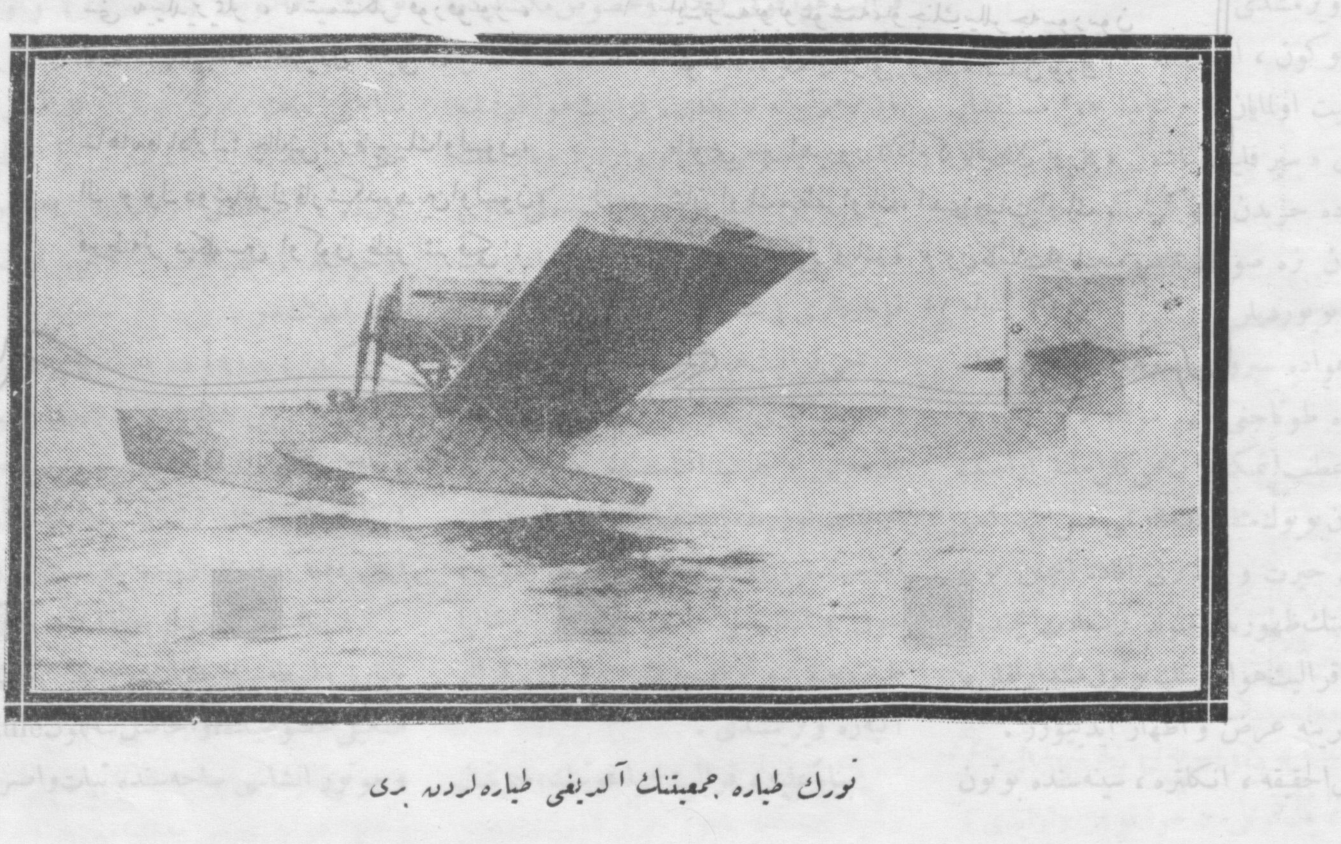

تورك طياره جمعيتنك آلديغى طياره‌لردن برى

قنادلرك ظفری

محرری : خالد فخری

بو كون

بوفاجعه احتمال داها چوق كجيكه‌جك :
فقط دنيا ايكله‌رسه يڭه طوپ سسلريله ،
كوكلره يوكسه‌له‌ين طوپراقلره كوچه‌جك!

كوكلره يوكسه‌له‌ين ملتلرك نصيبی
يانمقدر ، قديمده‌كی كناهكار قوم كبی ،
اولوم روزكارلرينك قيزغين نفسلريله ..

ای تورك !.. سنك حياتك ابديدر جهانده ؛
بوقدر سكا تهلكه او قورقونج امتحانده ؛
چونكه سن سمالری قازانمق عزمنده‌سك .

شاهين كبی سوزولن شانلی طياره‌لردن ،
بولوطلرك چيزديكی بم بياض جاده‌لردن ،
ييلديزلره چيقاجق كورسسك ، جوشقون سسك

حدودك ، بوشلقلرك پايانسز حدوديدر :
سنی نه ييلديريملر ، نه شيمشكلر قورقوتور ،
نه‌ده دشمانلريكك افقلردن آقينی ..

شاهانه قانادلرك؛ چاليش ، برقاچ بيك اولسون ،
اك بويوك دوشمانلرك قارشيكده بدبين اولسون ،
فيرطه‌لر ديكله‌سين او كون ظفر شرقيكی !.

يارين

ای آلتون سحرلرك كوزلری قاماشديران
ـ قارتاللره بولوطلو داغ باشلری آشديران ـ
ايشيقلردن اورولمش الهی نقشلری !

باقيك ، سزه آشاغيدن برقطار يوكسه‌ليور ،
بيكلرجه آی ييلديزلی قاناد اوچوب كليور ،
آردنده روزكارلرك پايانسز آلقيشلری ..

ای صباح ايشيقلری ، ای بيك رنكلی آويزه!
طياره‌لر اوچارق ايشته قاووشدی سزه ،
كورونمه‌يور آشاغيده نه دكز ، نه طوپراقلر !

نور ايچنده پارلايور تورككك شرفلی آلنی ؛
آقيت ، آقيت ، ای كونش ، ياغمور كبی ضياكی :
قارشيكده سنك كبی بويوك برخارقه وار .

ايسترسه‌شيمدی بوتون دنياده‌قان كوپورسون ؛
ايسترسه بوبوغوشمه ، بوجنك ييللرجه سورسون
كوكده‌ده ييلماز آرتق برقحبه آقيندن تورك !

طلوعی سير ايديور مادام كه ياقيندن تورك ،
شان اونك ، ظفر اونك ، ابدی حيات اونك ،
بوتون ييلديزلر اونك ، بوتون كائنات اونك .

١٤ مايس ١٩٢٦

انکلیز هوا مستشاری نه دییور ؟..

بلچیقانك « بروکسل » شهرنده فرانسزجه اولاراق انتشار ایتمکده اولان « هوانك ظفری » عنوانلی آیلق مجموعه‌ده بریتانیا هوا نظارتی مستشارتی معاونی « سیر فلیپ ساسون » طرفندن بروکسلده‌کی اقاده‌می سراینك بویوك صالوننده بلچیقا قرالیله برچوق مهم رجالك حضورنده ۲۰ شباط ۱۹۲۶ ده ویریلن بر قونفرانسك تمام برترجمه‌سنی درج ایدییورز . بوقونفرانس ؛ کرك انکلتره‌نك موجود هوا قوتلری تشکیلاتیله وکرکسه طیاره‌جیلکك استقبالده آلاجغی اهمیته دائر پك مهم ایضاحاتی حاویدر . بوتون قارئلریمزك بونی دقتله اوقودقدن صوکرا کندی وطنلرینك طیاره‌جیلکنی‌ده دەرین دوشونمه‌لرینی توصیه ایده‌رز :

م. فه‌رناندقوبس اجتماعی آچدی وپك زیاده آلقیشلانان آشاغیده‌کی خطابه‌یی ایراد ایتدی .

« حشمتما ب ،

اوچ ییل وارکه ، بوکون مملکتنك سیویل طیاره‌جیلك خدمتلرینی سوق و اداره ایده‌ن ، جنرال سیقس بویوك حرب اثناسنده انکلیزلر طرفندن هوا ساحه‌سنده کوستریلمش اولان جهد وغیرتك وسعت وعظمتنی بزه ، ینه بوعینی صالونده ، تصویر وایضاح ایتمشدی . موماالیه پك زیاده وثائقه استناد ایتدیریلمش اولان قونفرانسنه ، بریتانیا ایمپراطورلغی ایچین ، آنا وطنی کندی مستملکه‌لریله ، هوا یولیله ، برلشدیرمك کبی اجتنابی غیرقابل برضرورتدن متولد اولان ، استقبال حقنده‌کی امید وایماننی بزه تودیع وتلقین ایتمك صورتیله ختام ویرمشدی .

بوکون ، اوندن داها آز بویوکسك بر شخصیت اولمایان ، بریتانیا هوا مستشار معاونی « سیر فایپ ساسون » بریتانیانك بو ساحه‌ده حربدن صوکرا کوستردیکی جهد وهمتدن بزه صورت مخصوصه‌ده بحث ایتمه‌یی قبول بویوردیلر .

هواده سیروسفره وهوا سیر وسفرینك ایلریده طوتاجغی مهم موقعه لایق اولدوغی دقتی عطف ایتمکده برنجی کلن ملتلر آراسنده بولونان بویوك متفق ملته قارشی حس ایتدیکمز دەرین حیرت و تقدیری افاده ایچین بویله برفرصتك ظهورندن متولد برسعادت ایچنده ، بلچیقا قرالیت هوا قلوبنك بوتون منتدارلقلرینی کندیلرینه عرض و اظهار ایدییورز .

فی الحقیقه ، انکلتره ، سینه‌سنده بوتون هوا خدمتلرینی جمع ایده‌ن ، برهوا نظارتی احداث ایده‌ن ایلك مملکت اولدی . بوحال اونك هوا ایشلرینه عطف ایتدیکی اهمیتی کافی درجه‌ده کوسترییوردی .

قارا وده‌کیز هواقوتلرینی برلشدیره‌رك اونلری ، یالکز هوانظارتنك قونترولنه تابع مستقل برهوا قوتی حالنده قاب ایدن ایلك مملکتده ینه انکلتره اولدی . بو کیفیت هوا صنفنك ، دیکر فوائد میاننده ، کندی خدماتنك حسن جریانی ایچین اوقادار فائده‌لی وکندی احتیاجاتنه داها اویغون بولوناجق وهوا صنفنه مخصوص عنعنه‌لره و وحدت ذهنیتنه مالك اولماسنی تسهیل ایتمشدر .

شوحالده انکلتره‌نك هوا ناظری ، هوا مستشار معاونی ، هوا ماره‌شالی ، هوا ارکان حربیه‌سی وهوا ارکان حربیه مکتبی واردر . قرالیت هوا قوتی کندیسنه مخصوص مکتبلرده تشدیریلمش ضابطلره وهوا ایشلرنده یتشمش تام برمرتباته مالکدر . قرالیت هوا قوتنك کندیسنه مخصوص بایراغی واردر ؛ بوبایراغك تمثیل ایتدیکی کوك یوزی رنکنده‌کی ماوی قیوریملری آراسنده حربك مظفر قاناتلرینك قوقاردلری (علامت فارقه‌لری) واردر .

حتی قرالیت هواقوتنك کندیسنه مخصوص رتبه ونشانلری بیله واردر ؛ بونك أك یوکسك درجه‌سی ، حرب اثناسنده و خصوصیله اوستاند اوزرنده یاپیلان ایکی کشف اوچوشی اثناسنده ، راکب بولوندوغی طیاره‌نك ، سوق و اداره‌سنی برچوق دفعه‌لر بریتانیا طیاره‌جیلرینه تودیع ایتمش بولونان ، قرال آلبه‌ره ویریلمشدی .

بناءً علیه ، قرالیت هوا قوتنك ، حربدن نشأت ایدن و جرأت ایله کندیلکندن قرار ویرمه خاصه‌لرندن و فراغت نفسه وصوك فداکارلغه قادار کیدن ظریف و کبار بر انضباطدن عبارت بولونان عنعنه‌لرنده شاشیلاجق نه‌واردر ؟

اکر قرالیت هوا قوتی ، سیرهوغ تره‌نچارکبی لیاقت و مزیتی دنیاجه تقدیر ایدیلمش برذاتك قوماندامسی آلتنده ، بوکون الك لیاقتلی مدیرلرندن برینی قبول شرفنه نائل اولدوغمز ، هوا نظارتنك پروغرامی سایه‌سنده پك زیاده ایلریله‌مکله برابر ، سیویل طیاره‌جیلکده عینی صورتله یاردیم کورمش اولدوغنی ذکر و علاوه ایتمك موافق اولور .

همه‌ن متارکه آردنجه ، ایلك بویوك هوا آقینلری یاپمه‌یه موفق اولان دولتك انکلتره اولدیغنی اونوتمامالیدر . بو آقینلر لوندرا ـ مه‌لبورن (آوسترالیا) و لوندرا ـ قاپ اوزون سیاحتلریدر . بوایکنجی هوا سیاحتی ماهر پیلوت قوینتام طرفندن شو صراده ینه تکرار ایدیلمشدر . بونلردن اولده ، آمریقادن ایرلاندایه یاپیلان برتك اوچوشله ، بحرمحیط اطلاسی قهرمانجه قطع ایدیلمشدر .

کذا ، ۱۹۱۸ ده ، ر . ۳٤ نومرولو قابل سوق بالون ایله ، انکلتره‌دن نیویورقه یاپیلان کیدوب کله برهوا آقینی واسطه‌سیله اسکی ویکی دنیالر آراسنده ارتباط تأمیننه ایلك دفعه موفق اولان‌ده ینه انکلتره‌در .

بریتانیالیلرك کرك بویولده ، کرکسه طیاره واسطه‌سیله هوا سیروسفر خطلری تشکیلی خصوصنده ، والحاصل سه‌للول cellule و موتور انشاسی ساحه‌سنده ثبات واصرارله

كوستردكلری فكر تشبثدن بحث ایتمك ایسته‌دیكم حالده اوزون تفصیلاته كیریشمه‌م ایجاب ایده‌جكدر ؛ لاكن، مسافرمزه عرض حرمت آرزوسیله مشبوع اولدیغم حالده ، بر آن اول دیكله‌مك ایچین استعجال ایتدیكمز قونفرانس حدودی داخلنه تجاوز ایتمش اولمقدن قورقارم . بوسببله ، سرفیلیپ صاصوندن بو كونكی مصاحبه‌لرینك موضوعنی بزه ایضاح و تفصیل بویورمالرینی رجا ایده‌جكم . بونك اوزرینه سرفیلیپ صاصون دقته شایان و وثائقه مستند بولونان قونفرانسنی تقریره باشلادی . بو قونفرانسك باشلیجه نقطه‌لرینی آشاغی‌یه نقل ایدییورز :

حشمتماب ، مادامل ، موسیولر ،

. . . .

هوا كمیجیلكنك ، بویوك مركزلرویا اوزاق مملكتلر آراسنده ، مواصله واسطه‌سی اولارق انكشافی هنوز انجق ایلك ادوارنده‌در. ترقی یولنه برچوق مشكلر دیكیلمشدر ؛ فقط هوا سیر وسفرینه یول آچانلرك طانیدیغی وده‌هاده طانیه‌جقده بولوندوغی بومشكلر بونلر آراسنده بر هوا قارداشلغی تأسیسنه یارادی .

حرب اثناسنده ، حتی خصم طرفی محاربلر نجه بیله ایجاباتنه رعایت ایدیلن مردانه وعالیجنابانه برقانون واردی . حرب حالنده بیله بوروح تظاهر ایدرسه ، بربرلریله عنعنوی دوست اولان و ، دها پك یاقینده ، بوتون حربلرك اك مدهشی اولان برحربده متفق بولنان ، ایكی مملكت آراسنده بو فكر وحسك وقت حضرده دها زیاده قوت پیدا ایتمه‌مسی ناصل اولابیلیر ؟

حربدن بری كچن اون ایكی ییل اثناسنده، بلچیقا هوا كمیجیلكی بریتانیا هوا كمیجیلكی ایله برلكده عینی طالعه اشتراك ایتدی . هرایكیمزك عسكری هوا كمیجیلكی یان‌یانه انكشاف ایتمش ، وبلچیقا هوا كمیجیلكی جنرال وان قرومبروج وبیكباشی سی مه‌یه‌رس كبی ذاتلرك اداره‌سی آلتنده، مشترك بر تهلكه‌یی ازمك ایچین ، انكلیز هوا كمیجیلكی ایله برلكده ، مشترك و مظفر بر جهد وغیرت كوسترمشدر .

بلچیقانی ۱۹۱۴ اغستوسنده حربه اشتراكه سوق ایدن روح ، متفق اوردولره ظفره قادار ایجاب ایدن قوت ومتانتی ویرمش اولان عینی روحدر . بر بوروحك ، ضابط ویانفراولسون، بلچیقاوانكلیز طیاره‌جیلرنده اولدوغی قادار باشقا هیچ بریرده انكشاف ایتمه‌مش بولوندوغنی كورویورز .

او كونلر ، چوق شكر آرتق ماضی‌یه قاریشمشدر ؛ فقط هوالره مخصوص اولان مردلك وعلوجناب قانونی ینه باقی قالمقده و بو دفعه جهان صلحنك تقویه وتشییدینه ومدنیتك توسع وانكشافنه ساعی بولونمقده‌در. وامید ایدرم كه دها خایلی زمانده بومقصده ساعی بولوناجقدر .

. . . . . .

انسانك هوافتوحات وموفقیاتنده‌درجه درجه یوكسلدیكی قدمه‌لرك احضارنده بوتون ملتلرك یاردیمی دوقونمش كورونمكده‌در . بوقدمه ومرحله‌لری تكرار كوز اوكنه كتیرمك وبوخصوصده ملتلر آراسنده‌وقوع بولان فكر مبادله‌سنك نه یولده جریان ایتدیكنی وبو مبادله اثناسنده بو فكرك طرز انكشافنی تدقیق ایتمك مراقلی وحتی پك دقته شایان بر مسئله‌در . ۱۷۶۶ ده هانری قاوندیچك او صراده « قابل اشتعال غاز » اسمی ویریلن مولدالمائك كثافتنی تعیین ایتمسنی تأمین ایتمش اولان تحریاتی نشر ایتمش بولوندوغی تاریخ ایله ، دها اولجه صیجاق هوالی بربالون ایجاد ایتمش بولونان مونغولفیه برادرلرك بالون ایچین هوادن دها خفیف بر غازك فوائدینی سه‌زمش بولونان ذكاسنك تام او صراده بو كشفی یاقالایارق اوندن استفاده ایتمسنك عینی تاریخه تصادف ایتمسنده‌كی غرابت وفوق العاده‌لك بومبحثده ذكر اولونابیلیر .

بلچیقاده فلاندر جبهه‌سنده ایپر اطرافنده‌كی محاربه خطلری اوزرنده بر بر صیرالانان ثابت بالونلرك چیفته صیراسنی ایچمزدن كورمش بولونان بعضیلرمز ایچین‌ده ، حربده عسكری بالونلرك ایلك دفعه ینه بلچیقاده ۱۷۹۴ ده ، فلوروس محاربه‌سنده ، مؤثر صورتده استعمال ایدیلدیكنی خاطرلامق ینه مراقلی برشیدر.

۱۸۰۳ ده ، جنرال « جون مونه‌ری » نك « عسكری حركتلرده بالونلرك قوللانیلمه‌سنه دائر كوچوك كتاب » نی یازدیغی صیراده ، او تاریخده‌كی بریتانیا اوردوسی قوماندانلك بو كتابده‌كی مطالعه‌لره جواباً « مادام كه بو آنه قادار بالون قوللانمقسزین كوزل نتیجه‌لر الده ایتدك ، شوحالده بوندن صوكراده بالونسز ایش كورمه‌یه پك اعلا دوام ایده‌بیلیرز . » شكلنده‌كی فكرینی خاطرلامق هر انكلیز ایچین پك خصوصی براهمیتی حائزدر . مذكور قوماندانك بوفكری اوقوتجه ، همه‌ن عادتا ، بزم كونلرمزده سویله‌نیلمش اولان سوزلرك عكسلری ایشیدیلیور ظن اولونور . [*]

مثلا ، ۱۸۶۸ ده لوندراده ، قریستال سراینده تشهیر ایدیلمش اولان اوچ سطحلی برطیاره نمونه‌سی كبی ، ماضیدن مثاللر آلمق صورتیله ، بوخصوصده نظره چارپان دقته شایان مشاهده‌لر اوزرنده اوزون بویلو تفصیلاته كیریشه بیلیردم ؛ فقط آرتق دها مؤخر حادثه‌لره كلملی‌یم .

یالكز شو نقطه‌یه اشارت ایتمك ایسته‌رم كه ، بزم تفصیلاتلرینی اكمال ایله نهایت باشه چیقارا- بیلدیكمز هوا حاكمیتی [**] یالكز برملتك ایشی اولمایوب بلكه علی العموم بوتون انسانیت عالمنك ایشیدر .

بو ایشده هپسنك ده برحصه‌سی واردر. بعضیلری فكرلرینی اورته‌یه سوردیلر ، دیكر بعضیلری ایسه ، ایجاد دهالرینی ، اورته‌یه آتیلان برفكری تطبیق وتكمیل ایتدیرمكده‌كی ثبات واصرارلرینی ، ثروتلرینی وحتی حیاتلرینی بوغایه‌یه وقف وفدا ایتدیلر . شوحالده بو

---

[*] سفائن هوائیه‌نك ایلك انكشافی اثناسنده ، بونلرك درجهٔ اهمیتلرینك اعظام ایدیلدیكی یولنده بعض طرفلرجه ایلری سوروله‌ن فكرلره ایما ایدیلیور .

[**] بوراده‌كی حاكمیت عسكری ساحه‌ده‌كی حاكمیت اولمیوب فن ساحه‌سنده‌كی حاكمیتدر .

ترجمه ایدن .

حیرته شایان ظفرك توسیع و اكمالی خصوصنده‌ده یته بوتون ملتلرك تشریك مساعی‌سی پك دوغرو اولور .

بریتانیا طیاره‌جیلكی حقنده سزكله بر قاچ دقیقه كوروشمك اوزره ، بو آقشام بورایه كلش اولمغله ایلری سوره‌بیلدیكم معذرت ایشته بو شكلده‌در . بزم بو ساحه‌ده كوستره‌بیلدیكمز مساعی ایله اوكونمك ایسته‌مم وباشقالرینك : اون‌بش بیك اعضالق بر هوا قلوبی تشكیلی (بزده بوكا قیاس اولونابیله‌جك هیچ برشی یوقدر) ؛ صنعتقاو سابه‌نات تشكیلاتی ؛ بیكباشی نه‌لیدن وطابور قوماندنی رونالد كبی تشكیلات تجلیرلك قدرت ومهارتی و پروفسور آلار كبی متخصصلرك فنی وقوفی كبی موفقیتلرـیی ده اونوتمایورم .

بز انكلیزلره كلنجه ، « مانش » ك بزم جهتنده ، هوا كمیجیلكنی ایلریله‌تمك ایچین نه یاپدیغمزی سزه ممكن مرتبه كوسترمكه چالیشاجغم .

هوا كمیجیلكنك اهمیتی اییجه آكلامش بولونان برقسم انكلیز خلقنك بوخصوصده‌كی غیرت ، امید و آرزولرینك اورته‌ده دائما موجود اولان سببی شوصورتله افاده اولونابیلیر : « سیویل طیاره‌جیلكك ، بوكون موجود مواصله شبكه‌لرینه علاوتاً ، عمومی وأمین برنقل واسطه‌سی اولاراق توسیعی . » بوكونك ذكی آدمنك نقطهٔ نظری ایشته بو شكلده‌در .

بونقطهٔ نظره رسمی محفللر طرفندن‌ده ، لزومی آشكار بعض قید وشرطلر تحتنده ، اشتراك ایدیلمكده‌در . بریتانیا عسكری طیاره‌جیلكنك متاركه‌دنبری كچن تاریخی ، رسمی مقاملرك بواساسه نه‌درجه تام ومكمل بر صورتده موافقت ایتمش اولدقلرینی ، فكرمجه ، كوسترمكه كافیدر .

۱۹۱۸ صوكلرینه دوغرو ، انكلتره‌نك هوا كمیجیلكی خصوصنده‌كی عسكری وضعیتی ، سزك‌ده بوخصوصده برحكم ویره‌بیله‌جككز وجهله ، اساسلی براهمیتی حائز ایدی . متاركه آننده ، پك قوتلی بر هوا قوتمز وار ایدی ؛

طیاره‌جیلك ترنمی

بوروتمش موسمك اینجه سینه‌ نه ،
افقلر دعوتكار پیرلدار ، دورور ،
ارضدن آیرلیر كن سوكلیسنه
قوشان عاشق كبی قابمز ووورور
موتورك اوقشایان ، طاتلی بسته‌سی
بزم الٓ سویملی موسیقیمزدر ؛
قلبه نشئه سرپر سحرلی سسی ؛
اوچار كن روحمز اندیشه‌سزدر .

بوكنیش قبه‌نك بز صاحبی ،
اونی قورومانی شرف بیلیرز ؛
بولوطلر ایچنده ، برسولون كبی
سوزولوركن ، بردن دیو كسیلیرز .

چیقسین اوكمزه ئولوم ، آله‌و ، قان ؛
سونمز ایچمزده‌كی مقدس آتش ؛
توركك وطنه یان كوزله باقان
یا انقاض اولاجق ، یا بریغین لش !

آنقره ، ۱۹۲۶

سرور ضیا

اوتوزبیكدن فضله ضابطی ، ربع میلیوندن فضله افرادی ویكرمی ایكی بیكدن زیاده هوا جهازینی حاوی اولان بوقوت بوتون دنیایه تقسیم ایدیلمشدی . بو قوتلی هوا اوردوسی سزك بویوك ، جسور وآتیلغان هواقوتكزله یان یانه چالیشدی و اونك مرتبانی سزك طیاره‌جیلر كزله برلكده مشترك دشمانه قارشی حرب ایتدی . اونك حرب قیمتنك تقدیرینی ، كمال اعتماد ایله ، باحیقا حرب آرقاداشلرمزه براقیورم .

حربی تعقیب ایدن آیلرده ، انكلتره حكومتی ، قطعی برصلحك تأسس ایتدیكی ظنیله ، هوا قوتی موجودلرنده پك مهم تنزیلات یاپدی . بوتنزیلات یاپیلدقدن صوكرا ، بزم المزده انكلتره‌ده ، اوردو ودونانما ایله توحید حركته مأمور جزؤ تاملرله ، اوروپا خارجنده‌كی حركات صحنه‌لرینه مخصوص برقاچ هوا فیلوسی‌ده داخل اولدوغی حالده آنجاق دوقوز هوا فیلوسی قالیوردی .

. . . .

بز بوتنزیلاتی یاپدیغمز صراده ، دنیانك دیكر دولتلرینك‌ده عینی طرزده وعینی حدود داخلنده حركت ایده‌جكلرینی امید ایتمش ایدك . بوامید وجود بولامادی .

واشینغتون تحدید تسلیحات قونفرانسی ، بحری تسلیحات خصوصنده ، عمومیجه تطبیقی مجبوری شدید تحدیدات وضع ایتدی . لكن هواقوتلرینك تحدیدی خصوصنك ، انكلتره‌دن باشقا یرلرده پك آز ایلری كوتورولمش اولدوغنی ادعا ایتمكله ، بوخصوصده یا كیلدیكمی ظن ایتمم .

هوا كمیجیلكنده حصوله كلن فنی ترقیلرك ، اوره‌یه بویوك بریتانیایه مخصوص عسكری مسئله‌لر چیقارمش بولوندوغنی قولایجه اثبات اولونه‌بیلیر . بزم كوچوك آدامز عصرلردن بری دكیزی كندیستك ایلك ولك قوتلی بر مدافعه خطی اولاراق كورمه‌یه آلیشمشدر . طیاره بزم مدافعه خطمزك قوتنی پك زیاده آزالتمشدر .

فی الحقیقه ، آدامزه قارشی دكیزك اوته طرفنده برهوا تعرضی حاضرلانوب انكشاف ایتدیكی صراده ، بویله بر تعرضك آدامزه یاقلاشدیغنك كورولوب اشارت ایدیلمسنده یوسبوتون خصوصی برمشكلاتك موجودیتی نظردقته آلینیرسه ، هوا طریقیله تعرضلر یاپیلمسی حالنده ، بزم بو آدالی وضعیتمز بزم ایچین برحمایه‌دن زیاده برتهلكه تشكیل ایتمكده‌در . بوندن باشقا بزم بویوك پایتختمز ، یدی میلیوندن فضله نفوسیله برلكده ، ساحله پك یاقین بولونمقده‌در .

. . . .

حرب أثناسنده ، بزه قارشی یاپیلان هوا تعرضلرندن پك آز زمان اول خبر آلابیلیوردك ؛ بوكیفیت مدافعه تدبیرلرمزك موقع اجرایه وضعنه ضرر ویریوردی . ایمپراطورلغمزك پایتختی هوایه قارشی مدافعه‌سز براقامایز ؛

بو وضعیت هوا قوتلرنده یاپیلاجق تنزیلاته قطعی بر حد تعیینینی ضروری قیلمقده‌در.

. . . .

بزم هوا قوتمز دیکر مملکتلرده قبول ایدیلن تشکیلاتدن فرقلی بر تشکیلاته مالکدر؛ زیرا بزم اوردو وبحریه کبی مختار بر هوا قوتمز واردر. بونلر اوچ ایکیز صنفدر. هر نه‌قادار بو ایکیز صنفلر عینی بویده دکل وعینی یاشده بولونمقدن پك اوزاق ایسه‌لرده، بو تعبیری قوللانمه‌مه مساعده ایدیکز!

عسکری هوا صنفی اوچ شعبه‌یی حاویدر: بحریه ایله برلکده چالیشوب توحید حرکته مأمور دکیز هوا قوتی؛ اوردو ایله توحید حرکته مأمور هوا قوتی، وآنا وطنك مدافعه‌سنه، بناءً علیه لوندرا ایله دیکر بویوك شهرلرمزی هوا طریقیله واقع اولاجق تعرض وآقینلره قارشی مدافعه‌یه مأمور هوا قوتی.

آنا وطنی مدافعه‌یه مأمور هوا قوتی مرکزی قسمی تشکیل ایدر؛ بو قوت اوته کیلرینك تقویه وامدادینه دعوت اولونابیلیر؛ لاکن بو قسم حد ذاتنده، بر مدافعه سلاحی اولارق قالمقده‌در.

شو حالده بویوك بریتانیانك هوا سیاستی، اساس اعتباریله، تجاوزی بر ماهیتده دکلدر. بز، بالذات کندیمز ایچین، معقول بر امن وسلامت تدبیری آرایورز، و، ۱۹۱٤ ده یاپدیغمز کبی، قومشولرمزه قارشی اولان تعهدلرمزی ایفا ایده‌بیله‌جك بر حالده بولونمه‌یی ایسته‌یورز. باشقا برشی آرامایورز. بالنسبه کوچوك بر هوا قوتی ایله اکتفا ایتمه‌مزه مقابل، طیاره‌لرمزك رسم؛ شکل وطرز انشالری جهتیله ایی اوصافی حائز بولونمه‌لری خصوصنده اصرار ایتدك.

. . . .

آشکاردر که، دکیز طیاجیلکنك ایفا ایده‌بیله‌جکی رول، مربوط بولوندوغی مرکزی، بر آدادن عبارت بر ایمپراطورلق ایچین بوسبوتون خصوصی بر اهمیتی حائزدر. حرب اثناسنده الده ایدیلن تجربه بزه کوستردی که، یالکز تحت البحرلرك آراشدیریلمسی واونلرك طورپیل بومبالری واسطه‌سیله تخریبی ویاخود صو سطحنده سیر وسفر ایدن سفینه‌لره بومبا ویا طورپیللر واسطه‌سیله تعرض ایچین دکل، بلکه آچیق دکیزده کشف ایچین‌ده ایشه یارایه‌بیلیر.

ایشته قابل سوق بالونلر ایچین وقت حربده کندینی کوسترن بر ساحه؛ زیرا حرب، مستملکات حرکات صحنه‌لرینه قطعات نقلی مستثنا اولمق اوزره، قابل سوق بالونلردن استفاده خصوصنده بزی تشجیع ایتمدی.

بونکله برابر، قابل سوق بالون، شمال دکیزی کبی آز وسعت و امتدادده صولر اوزرنده اجرای حرکت ایتدیکی وقت، هوادن دها آغیر اولان هوا کمیلرینك [۱] تعرضلرندن پك متأثر اولور. بوقولایجه متأثر اولمق محذورینك اوکنی آلمق ایچین، بر طیاره‌دن بر قابل سوق بالونه چکیلوب بنیله بیلمسی مسئله‌سی تدقیق ایدیلمکده‌در.

. . . .

طیاره‌دن قابل سوق بالونه بینیش وچیقیش اصوللرینك ایلریده دها زیاده مکمللشدیریلمسی‌ده ذاتاً دوشونولمکده‌در؛ او زمان قابل سوق بالون اوزون مسافه‌لی هوا خدمتلرنده موقعنی آلاجق، و اوچوش انقطاعه اوغرامقسزین بوجیلرك قابل سوق بالونه بینیش وچیقیشلری ممکن اولاجقدر.

فی الحقیقه، بز، اوله‌جه‌ده بیلدیردیکم وجهله، هوا کمیجیلکنده «واردات» قسمی ایچین تجاری هوا سفرلرینه استناد ایتمکده‌یز.

انکلتره حکومتی هوا نقلیاتی امکانلرینی جدی بر صورتده تدقیق ایتدی. دها ۲۲ مایس ۱۹۱۷ تاریخنده، لورد «نورتقلیف» ك ریاستی آلتنده بر هوا نقلیات هیئتی تشکیل ایدلمشدی؛ بو هیئتدن مقصد سیویل طیاره‌جیلك ایلری کوتورلمسی و بر انتظام آلتنه آلینمسی ایچین آلینه‌جق تدبیرلرك تدقیقی ایدی.

بریتانیا ایمپراطورلغنك مختار مستملکه‌لری‌ده بو هیئتده تمثیل ایدیلمشلردی.

[۱] طیاره‌لرك. ترجمه ایدن.

بز انکلیزلر ایچون، عسکری هوا قوتی عادتا، «مصرف» خانه‌سنه قید ایتدیکمز بر مکلفیتی کوسترن بر نوع سیغورطه واسطه‌سیدر. بو مصرف دائما و فقط، انکلیز ویرکی مکلفلرینك بو صراده طاشمایه مدعو بولوندوقلری آغیر یوك نظر اعتباره آلنیرسه، بالخاصه حال حاضرده، کندیمزی تأمینه مجبور بولوندوغمز مخاطره‌لرك مساعده‌سی نسبتنده، آشاغی بر مقداروده براقیلمق ایجاب ایتمکده‌در.

بر مستملکات ایمپراطورلغنك اداره‌سنده، اوزاق مملکتلرده‌کی ماندالرك مصارف یوکنك تخفیفنده اولدوغی کبی، هوا قوتلری سایه‌سنده، مصارف مقدارینك قابل تقدیر درجه‌ده، تنقیصنه موفقیت حاصل اولابیلیر. فلسطین و عراقده یاپدیغمز شی ایشته بودر.

بو مملکتلرده هوا قوتنك استعمالی، اوراده قارا اردوسی موجودلرینی یالکز اصغری بر حده ایندیرمه‌مزی تأمین ایتمکله قالمادی، فقط اورالرده آسایشك ادامه‌سی ایچین ایجاب ایدن دیکر مصرفلرده‌ده اهمیتلی بر تصرف یاپیلمسنی تأمین ایتدی.

استقبالده قابل سوق بالونلر و طیاره‌لر واسطه‌سیله تأسیس و قطع اوله‌جغی ممکن مرتبه کوروب آکلادیغمز هوا خطلری ایشته بونلردر.

هوا کمیلری، هوا سیر وسفرینك آنا وطنی الك اوزاق مستملکه‌لرندن آییران مسافه‌یی تنقیص ایده‌جکی نسبتلری زمان حدلری برینه ساحه‌لری شکلنده کوسترمکده‌در [*].

[*] قونفرانسجینك بوراده ریاضی تعبیرلرله افاده ایتمك ایستدیکی شی، هوا کمیلرینك کیتدکجه آرتمقده بولونان سرعتلری حسبیله زمان و مکان مفهوملرینك اسکی معنا واهمیتلرینی قایب ایتدیکنی و هوا کمیلرینك کرهٔ ارضك بر نقطه‌سندن دیکر نقطه‌سنه کیدوب کلمه زمانی یالکز پك زیاده آزالتمقله قالمایوب عادتا او ایکی نقطه آراسنده‌کی ساحه‌یی و دها شموللی بر تعبیر ایله، ارض ساحه‌سنی عادتا دارالتمش بولوندقلرینی آکلاتمقدر.

ترجمه ایدن.

بلچيقانك‌ده بر مستملكه ايمپراطورلغى واردر ؛ او دها اولجه بو مستملكه‌سيله هوا ارتباطى تأمينى خصوصنده جهانه كوزل بر مثال ويرمشدر . ايشته بو سببله، استقبال ايچين هر ايكى مملكت عينى ارزولره و عينى اميدلره اشتراك ايديورز .

ملازم « تينعرى » نك ، بروكسه‌لدن قونغوده‌كى كنيسهايه قادار ياپديغى مكمل آقينى ايچون ، رولس رويس و سيدله‌ى موتورلريله مجهز هاندى‌له‌ى‌په‌ج سيسته‌منده بر طياره قوللانمش بولونمسى بز انكليزلر ايچين پك زياده محظوظيتى موجب اولدى . رسم و پلانى انكلترده‌ده و فقط كنديسى تماميله بلچيقاده ياپيلمش بولونان بو طياره ، جسور و آتيلغان طياره‌جيكزله آرقاداشلرى روكه‌ر ودوريويكه‌زك ، مستملكه‌لر آراسنده مواصله وارتباطك تأميننده طياره‌نك اوينا- ديغى رولك يكى بر دليلنى بزه كوسترەن ، بو شانلى و موفق سياحتلرينه قارشى بزده بوسبوتون شخصى بر علاقه اويانديرمقده‌در .

. . . .

سزك « صابقا » و « سابه‌نا » كبى طياره انشا آت وايشلتمه قومپانيالر كزك نه‌لر ياپابيله- جكلرينى كوسترن ، و حرب تجربه سنه رغماً هوا كميجلكنك حقيقى استقبالنى ، هوا كميلرينك عسكرى دكل و فقط سيويل اولارق استعمالنده آرامق لازم كلديكنى ؛ كرك طياره و كركسه قابل سوق بالونلرك حقيقت حالده تخريب آلتى اولمقدن زياده مدنيت واسطه‌سى اولدقلرينى اثبات ايدن بوكبى شرفلى آقينلرينى سوينج ايله سوملارز .

. . . .

انكلتره‌ده سيويل طياره‌جيلك ، ايى بر باشلانغيجه رغماً ، باشليجه‌سى مالى ماهيتده چوق مشكلات ايله سكته‌يه اوغرادى .

. . . .

نهايت الامر، سيويل طياره‌جيلك ساحه- سنده‌كى انكليز فعاليتنك اورتادن قالقديغى كورولمك ايسته‌نيلمه‌ديكى تقديرده، اولدقجه اليم اولان بر وضعيتدن قورتولمق ايچين درحال بر چاره بولنمسى ايجاب ايتديكى آچيقجه كورولويوردى . چوق شكر ، ١٩٢١ مارتندن برى، دولت، لوندرا ايله آوروپا قاراسنه برلشدرن انكليز سيويل هوا تشكيلاتنه ، مختلف نسبتلرده، نقدى معاونتلرده بولوندى. الده ايديلن تجربه‌يه كوره ، يالكز بر تك هوا سير وسفر شركتنك تشكيلى فائده‌لى كورولدى ؛ بونك اوزرينه ، او آنه‌قدر برى برلريله رقابت حالنده بولونان دورت انكليز شركتنك برلشرب قاينا‌شمسى صورتيله :

« ايمپراطورلق هوا يوللرى شركتى » Imaérial Airways Ltd. تشكيل ايديلدى. انكلتره حكومتى ، شركت انكلتره ايله آوروپا قاراسى آراسنده منتظم بر هوا پوسته‌سى ايشله‌تديكى مدتجه ، بو يكى شركته ، اون سنه‌ده ، مقسطاً ، بر ميليون انكليز ليراسى تأديه‌سنى مقاوله ايله تعهد ايتدى .

اكر، بو شرائط داخلنده بيله، كيريلن يولى بدايتده پك قولاى كورونمه‌مش ايسه‌ده، ايلريده دها ايى بر دوره‌يه كيريله بيله‌جكى تخمين اولونابيلير؛ زيرا يكى شرائط سيويل طياره- جيلكى ، بر آز صوكرا ، دولت ياردمندن مستغنى بر حاله كتيره‌جك كبى كورونويور. بر كره بو ترقى حاصل اولونجه ، هوا نقليات قومپانيه‌سى ، كندى وسائطيله كنديسنه كفايت ايده‌بيله‌جك بر حاله كله‌جكدر . سيويل طياره‌جيلك، آلتنده قالديغى بر چوق مشكلاتلره رغماً ، حقيقى بر ترقى كوستره‌مه‌يى بيلدى .

. . . .

بريتانيا ايمپراطورلغنك هوا ارتباطلرينك توسيع و انكشافنه عائد پروغرامك تماميله تطبيقنه آنجاق قابل سوق بالوندن استفاده عملى بر ساحه‌يه كچديكى وقت موفقيت حاصل اولا بيله‌جكدر .

تورك طياره‌لرينك ايرانه سياحت انطباعى

هوادن دها خفیف هوا کمیلرینك [*] انکشافی مسئله‌سی، حربدن بری، بوخصوصده تعقیب ایدیلن سیاستده‌کی تبدلاتدن دولایی، تجارت طیاره‌جیلکنه نسبتله، دها حاد بحرانلر کچیردی. حال حاضرده، قابل سوق بالونلرك انکشافی خصوصنده‌کی سیاستمز ایجه تعین ایتمشدر؛ فقط بو سیاست، لزوملی اولمقله برابر شایان تأثر بر تصرف ضرورتی حسبیله، دائما سکته‌یه اوغرامقده‌در.

بویله ایکن بیله، ینه بعضی ترقیلر کوستردك. ١٩١٩. یازی اثناسنده، انکلتره ـ نیویورق سیاحتنی یوز سکز ساعتده، ونیویورق ـ انکلتره سیاحتنی ایسه یالکز یتمش بش ساعتده اجرا ایتمك صورتیله، بحر محیط اطلاسی‌یی ایکی دفعه قطع ایتمش بولونان R ٣٤ قابل سوق بالوننك شانلی موفقیتی امثالی آراسنده یکتا بولونمقده‌در.

بو یاقینلرده، R ٣٣ قابل سوق بالونله تام بر تدقیقات پروغرامی وجوده کتیردك؛ بو تدقیقاتك نتیجه‌لری، ١٩٢٤ صوکلرینه دوغرو دستگاه انشاآته قونان، وبریسی انکلتره حکومتی حسابنه، دیکری ایسه خصوصی بر مؤسسه نامنه انشا ایدلمکده بولونان ایکی بویوك کرمه بالونده [**] دها فضله بر تکمل تأمیننه مدار اولاجقدر.

هرنه‌قادار بریتانیا آدالری داخلنده بر هوا مواصله شبکه‌سنك انکشافی، دیکر نقل واسطه‌لرینك ایی بر صورتده تنظیم ایدیلمش بولونمسی وارا صینك نسبةً دارلغی یوزندن دوچار خلل اولمقده ایسه‌ده، سپور طیاره‌جیلکنه فائده‌لی بر ساحه آچیلمقده‌در. متارکه‌دن صوکرا، حیاتلرینی طیاره‌جیلکده قازانمه‌یه چالیشان بعضی اسکی حرب طیاره پیلوتلری طرفندن طیاره‌جیلك لهنده ایی بر پروپاغاندا یاپیلدی؛ بونلر هوایی تقدیس ایدن تشکیلاته آتیلمق اوزره، حرب ستوقلرندن کندیلرینه بر طیاره ایدینیدیلر.

بو سپور طیاره‌جیلکنه عائد ایستاتیستیقلر کوستریورکه، ١٩١٩ دن بری، یوزقرق بیکدن فضله اوچوش یاپیلمش وتقریباً ایکی یوزاللی بیك کیشی کندیلرینه تأمین اولونان مکافات ومنافعدن استفاده ایتمشدر.

پك یاقینلرده، طیاره هوسکارلرینه آز مصرفله طیاره سوق واداره‌سنی اوکرتمك مقصدیله بر تشکیلات یاپیلمشدر. الك مهم شهرلر جوارنده هوا قلوبلری تأسیس ایدلمکده‌در.

هوا نظارتی بو قلوبلره، مع التأسف پك آز معاونت نقدیه‌ده بولونمق صورتیله، اونلرك تشکیلنی تشویق ایتمك ایسته‌دی.

بو تشکیلاتك الده ایتمك ایسته‌دیکی نتیجه هوسکارلرك کندیلرینه مخصوص کوچوك تعلیم طیاره‌لرینه مالك اولملرینی و اونلری همه‌ن بر اوتوموبیل کبی قوللانمه‌لرینی تأمین ایتمکدر. امریقاده بو حرکتك قطعی صورتده بر طوتمش کوروندوکی سویله‌نیور؛ وانکلتره‌ده‌ده عینی موفقیتی قازاناجغنی هرشی کوسترمکده‌در.

. . . . .

مانشك اوته جهتنده تعقیب ایتدیکمز سیاستك عمومی بر خلاصه‌سنی ومتصور انکشافاتك باشلیجه خطلرینی سزه کوسترمه‌یه چالیشدم.

طیاره‌جیلکك یاقاسنی بو کون بیله براقمایان تحدیداتی تنقیص وازاله ایچین صرف ایتدیکمز غیرتی قابا طاسلاق ایضاح ایتمکلکمه مساعده بویوروکز.

بر پیلوتك کیجه‌لین ویا پك دومانلی هوالرده اوغرادیغی مشکلاتك حلی کیفیتی سیویل طیاره‌جیلکك انکشافی ایچون پك زیاده اهمیتی حائزدر.

بو مشکلاته، سیسلی هوالرده اینیش مشکلاتی انضمام ایتمکده‌در.

بز بو مسئله‌لرك حلنه عائد بر صرا اوزون تدقیقلره کیریشدك. تلسز کاشفه آلتی واسطه‌سیله طیاره‌لرك موقعلرینك تعیینی وارضك حرکت دوریه‌سنی کوسترن قونترول واسطه‌سیله یول بولنمسی اصوللرنده مهم بر ترقی تأمین ایتدیکمزی ده سویله‌یه بیلیرز.

شیمدیکی حالده موافق بر صورتده مجهز اولان بر طیاره، هوا شرائطی نه اولورسه اولسون اینیش میدانینه مشکلاتسزجه توجه ایده‌بیله‌جکدر. طیاره‌جینك اوزرنده بولوندیغی میدانه نظراً وضعیتنی آکلامسنی تأمین ایده‌جك اولان ترتیباتك، یاقین بر استقبالده، دها مکمل بر شکله قونمسنی درپیش ایدییورز؛ طیاره بر کره اوچوش میدانی اوزرینه واصل اولونجه، طیاره پیلوتی نه‌ئون Neon [*] ایشیقلرینی کوره‌بیلنجه‌یه قدر اداره قابلولری (یوکسك توترلی بر الکتریق جریانیله برلکده) واسطه‌سیله اینیشه رهبرلك ایدیلیر. مذکور ایشیقلر، یاپیله‌جق یکی بر ترتیبات سایه‌سنده طیاره‌جینك یردن یوقاریده بولندیغی ارتفاعی اوکا کوستره‌جکدر.

تجربه‌لره هنوز دوام اولونمقده‌در، فقط بو آنه قدر الده ایدیلن نتیجه‌لرك اوچوشده امنیتی پك چوق آرتیراجغی، دها شیمدیدن، تصدیق اولونه بیلیر.

دائما فضالره باشلیجه سبب اولان سرعت ضیاعی مسئله‌سی دها آز مهمدر. اینیش اثناسنده سرعت ضیاعندن ایلری کلن تهلکه‌لرك اوکنی آلمق ایچون دوشونیلن مختلف اصوللر آراسنده، طیاره‌لر ایچون الك ایی نتیجه‌لر ویرمش اولان یاریقلی قانادا ستعمالی اصولیدر هانده‌ی پیج سیستمه‌می یکی طیاره‌لری ایچیکزدن کورمش اولانلر ایچین بو کیفیت بیلنمه‌لیدر.

. . . .

یاره‌ه قاناد بر اساس قانادله بر معاون قانادك ترکیبندن عبارت اولوب بر وجهله

---

[*] عمومیتله بالونلر.

[**] کروی بالونلره «شیشیرمه بالون» دینیلدیکی کبی قابل سوق بالونلرده‌ده، چلیك ململرله کریلمش بولونملری اعتباریله، «کرمه بالون» اسمی ویریلیر.

[*] بر الکتریق صدمه‌سنك decharge électrique تأثیری التنده شدتله پاریلدایان عادی درجهٔ حرارتده بر غاز اولوب هواده پك آز بر نسبتده بولنور مایع حالنده‌کی هوانك تقطیریله الده ایدیلیر. نه‌ئون غازینی حاوی بر بورو tube دن الکتریق جریانی کچیریلدیکی حالده پنبه رنکده کوزل بر ایشیق نشر ایدر.

ترجمه ایدن

ترتيب ايدلمشدركه ياريق آچلنجه قانادده دها يوكسك بر قوهٔ تحمليه الده ايديلير ، ياريق قاپانديغى حالده ايسه ، قاناد تكرار نورمال بر پروفيل اكتساب ايدر .

بو ترتيبات واسطه‌سيله ، قاناد پروفيلنك اينجه‌لك وكسكينلك درجه‌سى ايستنلديكى كبى تعديل اولونابيلير وقانادك اعظمى قوهٔ تحمليه‌سنده بر تزايد الده ايديله‌بيلير .

طياره حاصلاتنه [*] وسرعت معينه‌سنه ضرر ويرمكسزين و بالذات بو سرعتى فدا ايتمكسزين ، ساعتده اللى ويا التمش كيلو متردرجه‌سنده بر اينيش سرعتى الده ايديله‌جكى اميد ايديليور . ياريقلى قاناد پك يوكسك مقدارده ثقلت متساويهٔ منتشره‌يه‌ده محتملدر .

اسپانيالى موسيو سيه‌روانك دونر قانادلى [يلكنلى] طياره‌سى Autogire بونك باشقا بر مثاليدر . حتى بو مثال ايچين ، سرعت ضياعى قورقوسى اولمقسزين ، سرعتك تنقيصنه دوغرى صرف ايديلن غيرتك صوك بر حايقيرمه‌سيدر دنيله‌بيلير .

[*] طياره موتوريك عمل محركى ايله عمل نافعى اراسنده‌كى نسبت ديكر تعبيرله ، موتورك ايشله‌مك ايچون صرف ايتديكى بنزين مقدارى ايله طياره‌يه ويرديكى حركت وسرعت درجه‌سى آراسنده‌كى نسبت .

. . . .

خشمتمأب ، مادام‌لر ، موسيولر ، بر صرا قونفرانسلرده ايضاح ايديله‌بيله‌جك اولان بر موضوع حقنده سزه ويرمك ايسته‌ديكم ، بالضروره مختصر اولان ، اجمالى بتيردم . اميد ايدرم كه سزه سويليه‌بيلدكلرم سزى شو خصوصده اقناع ايتمش اولاجقدر : اكر بز هوا كميجيلكنك ترقيسنه حرارتله چاليشيورساق ، بو كيفيت ، بزم اونده ، بشرك حيات عنصرلرينى [**] دها يوكسك و دها ايى آكلاشيلمش بر مدنيته دوغرو كندى ترقيسنه خادم قيلمق اوزره ، ماده‌يه قارشى احراز ايتمش بولونديغى ظفرك و حيات عنصرلرينى كندى حكمنه رام ايتمك خصوصنده‌كى قدرتندن اك ايى و اك پارلاق بر مثالنى كورديكمزدن ايلرى كلمكده‌در . بو يكى قوت حيات بشرك امحاسنه ويا شهرلرك بومباردمانه مخصوص ده كيلدر . اونك حقيقى رولى اوزاق مملكتلرى برى برلرينه ياقلا-

[**] اسكيلر عندنده « عناصر اربعه » ناميله ياد ايديلن « هوا ، آتش ، صو ، طوپراق » دن عبارت يالكز درت حيات عنصرينك موجوديتى قبول ايديليوردى . بالآخره فنك ترقيسيله ، بو درت عنصره علاوةً : حرارت ، ضيا ، مقناطيسيت ، الكتريق ، وسائره كبى عنصرلركده وجودى كشف ايدلمشدر . ترجمه‌ايدن .

شديرمق وانسانيتك رفاه وسعادتى ايچين ، جهان منابعندن استفاده‌يه ياردم ايتمكدر .

حرب عسكرى طياره‌جيلكه بر وسعت وانكشاف ويردى ؛ حربك بو ساحه‌ده حصوله كتيرديكى ترقيلر هيئت عموميه‌سيله كوزاوكنه كتيريلديكى حالده ، سرعتيله بزى حيرتلر ايچنده براقير ؛ اويله‌ايسه بو صورتله قازانيلمش بولونان وقوف ومعلوماتى بالخاصه انسانى و اقتصادى احتياجلرك تأمييننه خادم قيلمق اوزره بو معلوماتدن استفاده ايده‌لم .

بر بلچيقا شهرينك « ايپر ypres » ك اسمى بلچيقا ، فرانسز و انكليز قلبلرنده مشترك فداكارلق خاطره‌سنى اويانديردقجه البته كه بو باشقه‌درلو اوله‌مز .

*
* *

موسيو زاقوب ، سير فيلپ صاصونك هوا ايشلرنده حائز اولديغى بوتون بر وقوف وصلاحيت ايله ، بلچيقا قراليت هوا قلوبى اعضاسى مواجهه‌سنده ، بو موضوعه دائر قونفرانس ويرمك لطفكارلغنده بولونمسنه قارشى تشكر ايتمك اوزره حاضرونك حسياتنه ترجمان اولمشدر .

ع . ا .

تورك طياره‌لرينك ايرانه سياحت انطباعى

هوا خبرلری

یوکسک اوچوشلر :

آمریقا طیاره‌جیلرندن یوزباشی ماقره‌دی یاقینده ۱۲,۲۰۰ مترو ارتفاعه یوکسه‌لمك تشبثنده بولوناجقدر. موسی الیه بو اوچوشده مولد الحموضه تنفس جهازی قوللانه‌جق و یوکسله‌جکی ارتفاعده‌کی هوانك تحت الصفر ۸۰ حرارته قارشی خصوصی البسه کیه‌جکدر ؛ یوزباشی ماقره‌دی ، درت سنه اول ، ۱۰,۰۰۰ کسور مترویه قدر یوکسله‌بیلمشدی ؛ معمافیه حالا ارتفاع رهقوری ۱۹۲۴ سنه‌سی تشرین اولنده وبللاقوبله‌ی طیاره میداننده ۱۲۰۰۰ کسور مترو ارتفاعه یوکسه‌لمش اولان فرانسز طیاره‌جیلرندن موسیو قالیزوده‌در.

انکلتره قوای هوائیه‌سندن طیاره‌جی یوزباشی وولهت اخیراً دوقسفورد طیاره میداننده مولد الحموضه تنفس جهازیله بر ارتفاع تجربه‌سی یاپارکن ۹,۰۰۰ کسور مترویه یوکسه‌لمشدر. موسی الیهك طیاره‌سی چلیکدن معمول بر اوچی طیاره‌سی ایدی ؛ کندی بو ارتفاعه یاریم ساعت اوچمش واینديکی زمان طیاره‌نك عندالحاجه بوندن دها یوکسك ارتفاعده صعوده قابلیتلی اولدیغنی سویله‌مشدر.

**

۸ طونلق سایح کوکده‌لی بر دکز طیاره‌سی

انکلتره‌ده سکز طونلق و دنیانك اك بیوك سایح کووده‌لی دکز طیاره‌سی یاقینده انشا ایدیله‌جکدر. کووده بالخاصه پاصه مقاوم اوله‌جق طرزده تماماً دورآلامینیومدن اعمال اوله‌جق وایکی عدد بیکو بارکیرلك (ناپیه‌ر قاب) موطورله مجهز بولوناجق وطیاره ۱۸۰ کیلو مترو سرعتله سکز ون حموله طاشیمغه مقتدر اولاجقدر.

**

حشرات قارشی :

جنوبی آفریقاده آغاجلره عارض اولان حشرات ، آلچاق ارتفاعده اوچان طیاره‌لردن سرپیلن قالسیوم آرسنیکله امحا ایدیلمکده‌در.

آمریقاده بعض نباتاته عارض اولان بو کبی حشراتك امحاسنده طیاره‌لرك بیوك خدمت وفائده‌لری کورولمکده‌در.

**

بلوطلرك فوقنده کونشی کورمك مراقی :

لوندره اوتللرینك برنده مسافر ایکی سیاح ، بلوطله مستور بر هواده ، بلوطلرك فوقنده چیقاراق کونشی کورمك مراقنه دوشرلر. و براوتوموبیله بینه‌رك دوغروجه لوندره‌نك یاقینده‌کی قرویدون طیاره میدانته کیدرلر (۳۰) انکلیز لیراسی مقابلنده (ایمپراطورلق هوا یوللری) شرکتنك (قاپدان بهرنارد) اداره‌سنده‌کی خصوصی بر طیاره‌سنه راکب اوله‌رق اوچارلر؛ بلوطلرك زمیندن ارتفاعی (۵۰۰) مترو ایدی ؛ طیاره (۱۵۰۰) مترو ارتفاعه قدر بلوطلرك آراسنده یوکسلدکدن صوکره بو ارتفاعه وصل اولونجه مراقلی یولجیلرینی کونشك پارلاق شعاعاتنه قاووشدیردی ؛

ولوندره خلقی صقینتیلی بر سمانك آلتنده کونشدن محروم یاشارکن بو ایکی مراقلی سیاح لوندره‌نك فوقنده ایکی ساعت براق و کونشلی بر سما آلتنده طولاشدیلر.

طیاره‌جیلکده امنیت :

انکلتره‌نك (ایمپراطورلق هوایوللری) شرکتنه منسوب بر پیلوت ، ایکی موطورلو بیوك بر طیاره ایله فورطنه‌لی بر هواده پاریسك بورژه میداننده ۳,۵۵ ده اوچاراق لوندره‌یه توجه ایتدی ، آبه‌ویللا و قنال اوزرنده سیسه تصادف ایدن طیاره‌جی پوصله‌سیله تون برچه دوغرو سیرینه دوام ایتدی ؛ (سه‌ون اوقس لینی یدی میشه‌لر) فوقنده قرویدون میدانته تلسز ویره‌رك روکت آتیلمسنی واینیش تنویراتنك ایقادینی طلب ایتدی ؛ طیاره ۵.۵ ده سالماً قرویدون میدانته اینمش بولونیودی.

**

اك بویوك طیاره موطوری :

انکلتره‌ده (بیاردمور) طیاره وموطور فابریقه‌سی ، کچن آی ۱۲۰۰ بارکیرلك بر موطورك ایلك تجربه‌لرینی اجرا ایتمشدر. ۱۲ سیلیندرلی اولان بو موطورك هر سیلیندری ۱۰۰ بارکیر قوتی استحصال ایتمکده‌در ؛ موطور اساس اعتباریله پترول ایله چالیشمقده ایسه‌ده خام یاغ استعمال ایتمك اوزره انکشافه مستعددر.

اشبو یکی موطور ، انکلتره هوا قوتلری ایچون اعمال اولونمش و اك بویوك تیپده سایح کووده‌لی دکز طیاره‌لرنده و اك بویوك بومباردمان طیاره‌لرنده قوللانیله‌جقدر.

یکی تیپده هاویلاند طیاره‌لری :

انکلتره‌ده (ایمپراطورلق هوایوللری) شرکتی ، دوهاویلاند طیاره فابریقه‌سنه مصر ـ هندستان خط هوائیسی ایچون بش عدد یکی طیاره سپارش ایتمشدر ؛ طیاره‌لر (۳۸۵) بارکیرلك اوچ موطورله مجهز، کوکده‌سی تماماً معدنی ویالکز قنادلری اخشاب اوله‌جقدر. ۱۴ یولجی استیعاب ایده‌بیله‌جك اولان قمره‌سنده جریان هوا ترتیباتی وطاتلی صو صهریجلری بولوناجقدر.

قونطوراتنامه‌نك اك مهم شرائطندن بری : طیاره تام حموله‌سیله ویالکز ایکی موطورله اوچمه ، یوکسلمك ومانوره یاپمغه مقتدر اوله‌جقدر ؛ وسطی سیاحت سرعتی ۱۶۱ کیلو متروددر.

برنجی طیاره تشرین اولده ومتباقیسی هر اون بش کون فاصله ایله بر بر عدد تسلیم اولوناجق وخط هوائی ۱۹۲۷ کانون ثانیسنده تأسس ایتمش بولوناجقدر.

هاویلاند فابریقه‌سی شمدی‌یه قادار برچوق ایکی موطورلو طیاره اعمال ایتمش

ایسه‌ده اوچ موطورلو طیاره‌یی ایلك دفعه یاپمقده‌در.

طیاره‌جی خانملر :

قادینلرك‌ده ارککلر قدر طیاره‌جیلك یاپابیله‌جکنی بوکونه قدر یاپیلان تجربه‌لر کوسترمشدر؛ حالاً دنیاده یکرمی ایکی قدر مقتدر ومتخصص قادین پیلوت موجودر؛ بونلردن بشی فرانسز، دردی چین، اوچی فلمنك، ایکیسی انکلیز، ایکیسی اسوه‌چ، ایکیسی ژاپون، ایکیسی آلمان، بری رومانیالی و بری‌ده یونانلیدر.

آوروپاده نقلیات هوائیه

منتظم بر نقلیات هوائیه خطی لوندره پارس آراسنده ایشله‌مکده‌در؛ بو خطك طیاره‌لری کون آشیری بورژه و قرویدن میدانلرندن حرکت ایتمکده‌در، فقط پك یاقینده، عینی کیجه‌ده پارس - لوندره عزیمت و عودت سیاحتنك یاپیله‌بیله‌جکی امید اولونمقده‌در.

بوندن باشقه فرانسه آیرو قلوبنك حمایه‌سی آلتنده، یاقینده، یوغواسلاویاده بش هوا خطی دها کشاد ایدیله‌جکدر. بو خطلر، بلغرادی، آغرام، لایباخ، ساراجه‌وو، اسکوب ومناستره ربط ایده‌جکدر.

کذا یاقینده سه‌تاین ایله پودوغوریچه آراسنده‌یکی بر خط هوائی کشاد ایدیله‌جکدر؛ پارس - ویانه - استانبول خطنك بو ایلك بهارده حلب، طهران، بغداد استقامتنه تمدیدی متصوردر. حال حاضرده بو خطك براوجی، سوریه‌دن ۸۹۰ کیلومترو مسافه‌ده بولونان آنقره‌در.

بوصورتله پارسدن بغداده ایکی کونده سیاحت ممکن اوله‌جق و اوچنجی کونی صباحی بیروتده بولونیلاجقدر. ۱۹۲۵ سنه‌سنده آلمانیاده‌ده نقلیات هوائیه فعالیتی پك زیاده آرتمش بولونمقده‌در. آلمان نقلیه طیاره‌لری ۵,۰۰۰,۰۰۰ کیلومتره‌دن فضله مسافه قطع ایتمش، ۸۰,۰۰۰ نه یاقین یولجی نقل ایتمش وکچن سنه‌یه نسبتاً حموله نقلیاتی چوق آرتمشدر؛ کیجه سفرلری ایچون بر فنارلری تشکیلاتنه فوق‌العاده اهمیت عطف اولونمقده‌در.

(ئوددت) فابریقه‌سی، قوندور تیپنده یکی بر یولجی طیاره‌سی اعمال ایتمشدر؛ برلین مونیخ خط هوائیسنده چالیشه‌جق اولان بو طیاره درت عدد (۱۰۰) زر بار کیرلك سیمه‌نس موطوریله مجهز اولوب موطورلری جفت اولمق اوزره طرفینده قنادلرك آلتنه وضع اولونمشدر. طیاره‌ده اون بر یولجینك اقامتنه، تلسز تلغرافه و حموله‌یه مخصوص آیری اوچ قماره موجوددر. آیی هوالرده یولجیلرك تمیز هوا تنفس ایده‌بیلملری ایچون طیاره‌ده پیلوت محلنك اوك طرفنه بر بالقون یاپیلمشدر.

شمالی آوروپا خطوط هوائیه‌سنده ۱۹ نیساندن اعتباراً یاز سفرلری تعرفه‌سی تطبیقه باشلانیلمشدر؛ شمالی آوروپا خطوط هوائیه‌سی لوندره‌نك قرویدن میداندن یاپیچقا، اسوه‌چ دانیمارقه آلمانیا وروسیه خط هوائیلرندن ترکب ایتمکده‌در.

یاز تعرفه‌لرینه نظراً اوکله‌دن اول ساعت سکزده لوندره‌دن حرکت ایدن بر یولجی عینی کونده اسوه‌چه وایرتسی کون اوندیده موسقوه‌یه مواصلت ایده‌بیله‌جکدر.

***

غائب طیاره‌جیلر - وتحری بولنده...

مادریددن مانیلایه سیاحت یاپمقده اولان اسپانیول طیاره‌لرندن بری نیسان آینك اواسطنه دوغرو قاهره ایله بغداد آراسنده غائب اولمشلردی؛ قضایه اوغرامش اولدیغنه قوتله احتمال ویریلان بو طیاره‌یی تحری ایتمکده اولان عمانده ۱٤ نجی انکلیز طیاره بلوکنك طیاره‌لرندن بری سقوط ایدرك راکبلری وفات ایتمش وعینی کونده ٤۷ نجی انکلیز بلوکنه منسوب بر طیاره، غائب اولان طیاره‌یی عمان جوارنده وطیاره‌جی‌یی‌ده طیاره‌سندن ٤۰ میل آچیقده بولمشدر. طیاره‌جینك آیاغی قیریلمشدر؛ مومی‌الیه درحال طیاره ایله اك یقین صحیه استاسیونه نقل ایدلمشدر. ؛ طیاره‌جیدن ۲۵ میل اوزاقده بولنان ماکنیستك جریحه‌سی دها آغیردر. قضانك اسبابی هنوز آکلاشیلامامشدر.

قرم فورطه‌سنده سقوط ایدن طیاره :

انکلتره قوای هوائیه‌سنه منسوب بر طیاره بصره کورفزینك ۱٦۰ کیلو مترو شمالنده جالیبا جوارنده قضایه اوغرایه‌رق راکبلری وفات ایتمشلردر؛ قضازده طیاره، بصره جوارنده‌کی شایباخ استاسیوننده ابوغاره اوچان اوچ طیاره‌دن بری ایدی؛ طیاره‌لر یولده شدتلی بر قوم فورطنه‌سنه طوتولمشلردر؛ ایکیسی شایباخه عودت اوچنجیسی سقوط ایتمشدر.

ص.ع

طیاره جمعیتی

مرکز عمومی اجتماعی

طیاره جمعیتی نظامنامه‌سنك اون ایکنجی ماده‌سی موجبنجه آلتی آیده بر، مرکزی هیئت اداره‌نك آلتی آیلق معاملات وامور مالیه‌سنی تفتیش و مراقبه ایچون طوپلانمسی ایجاب ایدن مرکز عمومی، نیسانك ۲۷ نجی و ۲۹ نجی کونلری آفیون مبعوثی علی بك افندینك ریاستی آلتنده ایکی اجتماع عقد ایتمشدر. برنجی اجتماعده جمعیت رئیسی ریزه مبعوثی فؤاد بکك قرائت ایتدیکی آلتی آیلق مساعی راپوری شکران ومنتله قبول ایدلمش و ایکنجی اجتماعده جمعیتك معاملات وامور مالیه‌سنی تفتیشه مأمور ایدیلن انجمنك

راپوری تقدیرله قارشیلانارق راپورك عیناً نشری موافق کورلمش وجمعیتك قادروسیله بودجه‌سی عیناً تصدیق ایدلدکدن صوکرا انتخاب ایدیله‌جك بر هیئتله رئیس جمهور حضرتلرینه عرض تعظیمات ایدلمسی مناسب کوروله‌رك اجتماعه نهایت ویرلمشدر .

عیناً نشری قبول ایدیلن راپور شودر:

مرکز عمومی ریاست علیه‌سنه

هیئت عمومیهٔ محترمه‌نك تنسیبیله طیاره جمعیتی مرکزی هیئت اداره‌سنده تدقیقاتده بولوندق . هرشیدن اول محترم خلقمزك طیاره جمعیته قارشی پرورده ایتدیکی مربوطیت و علاقه‌نك جداً شکران و تبجیللرله قارشو-لاناجق بر حالده اولدیغنی کمال افتخارله کوردك . بو جهتی هیئت عمومیه محترمه‌یه عرضی بروجیبهٔ شکران عد ایدرز. مرکزی هیئت اداره‌نك بوتون شعبات و اقلامنك و بالخاصه محاسبه دائره‌سنك ایش بانقه‌سی مفتشلرینك تأیید ایتدیکی وجهله معاملاتی جداً موجب تقدیردر؛ یالکز مرکزی هیئت اداره‌نك بولوندیغی بنا و شعباتنك اشغال ایتدیکی اوطه‌لر معاملاتك کوندن کونه طبیعی اولان تکثری اعتباریله مناسب بر وضعیتده دکلدر .

معاملات عمومیه : شعباتك معاملاتی پك منتظم برشکلده جریان ایتمکده ومحاسبه‌ده‌کی بالعموم مخابرات و معاملات حسابیه پك اساسلی اصوللر تحتنده یورومکده‌در . بوجهتی تقدیرلرله عرض ایدر و شایان تبجیل بر فکر تعقیب ایله چالیشان محترم رئیسی موفقیتدن طولایی شایان تبریك کوروروز .

بیلانچولر: تودیع اولونان ۱۹۲۵ و ۱۹۲۶ سنه‌لرینه عائد بیلانچولر تدقیق و مصارفك مستند بولوندیغی اوراق و وثائق و مقاولات تدقیق اولوندی . نتیجهٔ تدقیقاتمزده مذکور بیلانچولرك احتوا ایتدیکی معاملاتك موافق اصول اولدیغی کورلمش و آنجق اولکی طیاره پیانقو کشیده‌لرینه عائد ترتیبلردن بعض شعباتجه هنوز انتاج ایدیله‌مه‌ین حسابات طولاییسیله الیوم اللی بش بیك کسور لیرانك مختلف شعباتده قالدیغی آکلاشلمشدر . مرکزی هیئت اداره‌جه بومبلغك ارسالی ایچون مقتضی تبلیغات ایفا اولونمش ایسه‌ده کیفیتك تعقیب و بر زمان اول انتاجی ایچون تدابیر لازمه‌یه توسل اولونمسی موافق بولویوروز.

قادرولر : تکلیف اولونان مرکزه عائد قادرو ومفرداتی تدقیق ایدلدی. مأمورین ایچون تنسیب اولونان معاشات و مصارفات سائره ، مأمورینه تودیع اولنان وظیفه‌نك اهمیتی ومصارفك مبرمیت ولزومی اعتباریله شایان قبول کورلمشدر . مأمورلرك صرف ایتدکلری مساعی وفعالیته نظراً کندیلرینك بر قات دها ازدیاد غیرتی ایچون بر تلطیف اباسنك قبولی شایان آرزو اولاجغی جهتله اکرامیه اولارق . تعیین ایدیلن مقدارك مرکزی هیئت اداره امرینه تودیعیله سنه نهایتده اعظمی فعالیت وموفقیتلری کوریلن مأمورلرمزك تلطیفی پك مصیب اولور .

جمعیتمزك معاملات عمومیه‌سنك کوندن کونه تکثری ومحترم خلقمزك هرکون کمال شکرانله کوریلن فداکارلقلری دولاییسیله بومعاملاتك دها شمولی ویوکسك برشکل آلمسی طبیعی بولندیغندن بونك ایچون شعباتمزك اساسلی صورتده تفتیش و ارشادی لزوم وضرورتنه قارشی بر هیئت تفتیشیه‌نك تشکیلی و بو وظیفه‌نك مقتدر اللره تودیعی موافق کورلمشدر.

نتیجهٔ تدقیقاتمزده بیلانچولرك موجود مقررات ، قیود و وثائقه مطابقتی وبالعموم معاملاتنك انتظام تحتنده جریان ایتدیکی آکلاشلمش وقادرولرده جمعیتمزك بوکونکی فعالیت و مساعیسنه نظراً موافق بولونمش اولملقه مرکزی هیئت اداره‌یه تشکر ایدر؛ مذکور بلانچو وقادرولری هیئت عمومیه‌نك تصویب عالیسنه عرض ایلرز .

مرکز عمومی اعضاسندن	مرکز عمومی اعضاسندن
اماسیه مبعوثی	عبدالرحمن ناجی
احمد اسعد	

مرکز عمومی اعضاسندن
رمضان زاده
توفیق قدری

جمعیتك امور و معاملات مالیه‌سنی آیریجه تفتیش ایدن ایش بانقه‌سنك راپوری ده بروجه آتیدر :

تورك طیاره جمعیتی مرکز عمومیسنك ۳۱ کانون اول ۹۲۵ و ۳۱ مارت ۹۲۶ تاریخلرنده قطع اولونان حساباتی بانقه‌مزجه تفتیش ایدلدی .

دفاتر، قیودات، اوراق مثبته ومتعلقه‌سنك انتظامی نظر دقتی جالب و موجب ممنونیت کورولدی. علی الخصوص اصغری بر قادرو ایله چالیشان جمعیتك غایه عالیه‌سنه دوغرو واصل اولدوغی مراحل موفقیت وداخلی تشکیلاتنك مظهر اولدوغی وقوف وانتظام شکرانه قیده شایاندر .

هیئت عمومیه‌یه تقدیم اولونان ۳۱ کانون اول ۹۲۵ و ۳۱ ۹۲۶ تاریخلی بیلانچولر قیوداته تماماً مطابق بولونمقده و جمعیتك وضعیت مالیه‌سنی عیناً کوسترمکده‌در . بیان حال تأیید احترامه وسیله اتخاذ اولوندی .

تورکیه ایش بانقه‌سی
موفق — محمود جلال

مرکز عمومی اجتماعنك کشادینی متعاقب جمعیت رئیسی ریزه مبعوثی فؤاد بك ، مرکزی هیئت اداره‌نك آلتی آیلق مساعیسی حقنده قرائت ایتمش اولدیغی راپوری بروجه آتی نشر ایدیيوروز :

محترم آرقاداشلر ؛

فلاکتلی برچوق سنه‌لرك اضطرابنی چکدکدن صوکرا حریت واستقلالنی [illegible] دها ایی طانیان تورك ملتنك [illegible] روحندن دوغمش اولان « تورك طیاره جمعیتی » صوك آلتی آیلق مساعیسنك [illegible] نتیجه‌سنی ، بوکون ایلك اجتماعنی عقد ایدن مرکز عمومی‌یه عرض ایتمکله مفتخردر . مرکزی هیئت اداره [illegible] اجتماعی تشریف بویوران ذوات کرامه تشکراتی تقدیم وجمعیتمزك آشاغیده مختصراً عرض ایدیله‌جك اولان صوك آلتی آیلق تکاملنی کندیلرینه مدیون بولوندیغمز حامی مبجلمز غازی پاشا حضرتلریله رئیس فخریمز عصمت پاشا

مختصر تلرينه وجمعيتمزه دائما ابذال معاونت ايتمنده بولونان، بويوك ملت مجلسيله اركان حكومته بو اجتماع وسيله‌سيله، منتدارلغنی عرض ايلر.

١٩ تشرين اول ٩٢٥ تاريخنده انعقاد ايدن قونغره‌يی متعاقب مركزی هيئت اداره‌كز وظيفه‌يی درعهده ايتديكی زمان [٣٠٧] قضاده طياره شعبه‌سی تشكل ايتمش بولنيوردی. بوكون ناحيه‌لرده داخل اولدیغی حالده شعبه‌لرك عددی [٥٠٨] در. پك هجرا محللرده قالان [٢٦] قضاده هنوز طياره شعبه‌سی تشكل ايتمه‌مش ايسه‌ده تشكيلی ايچون تشبثات اجرا ايدلمشدر.

جمعيتك تعضو وانكشافی ايچون وارداتی، چوغالتمق ودائمی، اساسلی منبعلر بولمق ضرورتی واردی؛ بونك ايچون اولا الك صاغلام واردات منبعمز اولان پيانقو ايشينه دها واسع ودها منتظم برشكل ويرمك اقتضا ايدييوردی. پيانقو كشيده‌سی حقنك منحصراً طياره جمعيتنه عائد اولمسنك تأمیننه توسل ايدلدی. جمعيتمزه ابراز بويوردقلری مظاهرتی درين برشكرانله قيده بورجلی اولدوغمز محترم بويوك ملت مجلسی طرفندن بوخصوصی تأمين ايدن برقانون قبول وتصديق ايدلدی؛ بونك اوزرينه پيانقو ايشلريله مشغول اولمق اوزره استانبولده برپيانقو مديريتی تشكيل وايتاليادن برپيانقو متخصصی جلب اولوندی. اون كشيده‌دلك ايلك ترتيبدن برميليون ليرادن فضله استفاده تأمين اولوندی. خلقك ياواش ياواش علاقه‌سنی تزييد ايتدكچه، خلقی بوكونی اكلنجه‌يه آليشديرمغه باشلادقچه پيانقو ايشنی دها كنيشلته‌جكز ووارداتی ده اونسبتده چوغالتمش اولاجغز.

جمعيتمزك شعبه‌لرله يازيشمه مجبور اولديغی مخابراتده اجره پوسته جزئی ويريليوردی؛ بوپاره‌نك اقتصاد ايدلمسندن ده استفاده‌يی دوشوندك و بويوك ملت مجلسی، بواحتياجی ده برقانونله تأمين بويوردی.

بونلردن بشقه مالغا دونما جمعيتی حقوقك

جمعيتمزه دوری؛ حريقزدكان آپارتمانلری حاصلاتنك جمعيته تخصيصی حقنده‌كی قانونلرده قبول وتصديق ايدلمشدركه بوقانونلردن اهميتلی صورتده مستفيد اولاجغز. شمديلك آپارتمانلرك بيريكمش حاصلاتی اولارق [٨٠,٠٠٠] ليرا تسلم ايتدك. آپارتمانلر سنوی [٣٠,٠٠٠] ليرا قادار واردات كتيره‌جكدر. دونما جمعيتنه عائد معاملاتك ده هنوز تصفيه‌سيله مشغولز.

جمعيتمزك، تجارت وكالتنجه مسجل علامت فارقه‌سنی مسكرات شيشه‌لرنده قوللانارق بوصورتله آيريجه برواردات منبعی تأمیننه تشبث ايتدك. ماليه وكيل محترمی مواد كئوليه‌دن آلناجق ويركونك يوزده بشنی جمعيتمزه تفريقه موافقت ايتديكی وبوخصوص برقانونله تأمين ايدلديكی ايچون بوتشبثمزدن صرفنظر ايله‌دك. بوصورتله‌ده سنوی [٢٥٠,٠٠٠] ليرا واردات آلده ايتمش اوليورز.

اسوچره‌ده، هوكنه‌ن برادرلره سپارش ايدلمش اولان ايكی يوز اللی بيك معدنی روزه‌تی كاملاً جلب ايتدك وبرر ليرا مقابلنده توزيع ايدلمك اوزره شعبه‌لرمزه داغيتدق. بوروزه‌تلر شعبه‌لر طرفندن هركون صاتيلمقده‌در. هنوز نتيجه‌سی آلنمامشدر.

وارداتك تزييدی ايچون مراجعت ايتديكمز منابعدن بری ده (زرعيات) در. طياره شعبه‌لريمز خلقك آرزوسی ايله جمعيت نامنه يازلق وقيشلق زرعياته باشلامشلردر. اهالی، بويوك برشوق ايله بوايشه علاقه‌دار اوليورلر؛ زرعياته مساعد اولمايان محللرده ذخيره تبرع ايده‌رك ديكر شعبه‌لردن كری قالمامغه چاليشيورلر.

فطره و زكات؛ هلال احمر، حمايهٔ اطفال وطياره جمعيتی نامنه جمعيتمز طرفندن طوپلانمقده‌در. حاصلاتك يوزده اللیسنی بز آلاجغز. يوزده اوتوزی هلال احمره، يوزده يكرميسی حمايهٔ اطفاله عائد اولاجقدر.

اسكی نفوس تذكره‌لريله طاپو سندلرينك تبديلی اثناسنده خلقدن كوكل رضاسيله بر مقدار طياره اعانه‌سی آلنمسنی دوشوندك؛ داخليه وكالتی ايله كوروشه‌رك نفوس وطاپو دائره‌لرينه اعانه قوطولری آصيلمسی داها موافق اولاجغنه قرار ويردك؛ بوقوطولردن مستفيد اولديغمز ايچون كاتب عدللكلره وبعض دوائرده‌ده آصيلمسنی مناسب كوردك.

خلقك كوسترديكی آرزو اوزرينه توتون زراعی طرفندن انحصار اداره‌لرينه ويريلمكده اولان استدعالرك جمعيت طرفندن طبع ايديله‌رك توزيعی خصوصنده ماليه وكالتی ايله وانحصار مديريت عموميه‌سيله مطابق قالدق. بواستدعالر يكرمی بشر غروش مقابلنده توتون زراعنه ويريلمكده‌در.

جمعيتمزك يكانه آرزوسی؛ دائمی واساسلی واردات منبعلری بولمقدر. بونك ايچون مملكتك مختلف منطقه‌لرنده قونغره‌لر عقد ايتمك اوزره‌يز. ٨ مايسده، ازميرده، غربی آناطولوده طياره شعبه‌لری و لوله بورغازده تراكيا طياره شعبه‌لری اجتماع وبوخصوصده اتخاذ قرار ايليه‌جكلردر. بالآخره بروسه‌ده وديكر ايجاب ايدن محللرده‌ده قونغره‌لر عقد ايديله‌جكدر.

جمعيتك بدايت تشكلندن قونغره‌نك اجتماعی تاريخنه قادار كچن سكز آی ظرفنده تأمين ايديلن تبرعاتله صوك بش آی ظرفنده‌كی حاصلات آراسنده ياپيلاجق برمقايسه؛ الك اميدسز دوره‌لرده‌ اك چتين تهلكه‌لرله چارپيشارق خارقه‌لر ياراتان و داماررنده عزمكار ويلماز برعرقك قانی طاشيان بويوك تورك ملتنك جمعيتمزی نه قادار صميمی برهيجان واعتمادله بنمسه‌مش اولديغنه جانلی برمعياردر.

ايشه باشلاديغمز زمان ماكينيست مكتبنه، طياره هانغارلرينه ومكتب طياره‌لرينه عائد اولان و قونغره‌ده موضوع بحث ايديلمش بولونان اوچ مقاوله‌نامه تسليم آلمشدق. ماكينيست مكتبی ايچون يشيل كويده، بحری غروبده‌كی بنالری استانبول طياره شعبه‌مزك نظارتی آلتنده تعمير ايتديره‌رك مكتب حالنه افراغ ايتدك. مكتبه يوز طلبه قبول ايدلدی. اسكان، اعاشه واباته‌سی ايچون مقتضی صرفيات

یاپیلدی . هیئت اداره‌سی تشکیل وهیئت تعلیمیه‌سی فرانسه‌دن جلب اولوندی . ٢٣ نیسان ٩٢٦ تاریخنده‌ده تدریساته باشلاندی ؛ شو صورتله مکتبمز طیاره‌جیلکك اڭ مهم احتیاجنی قسماً تأمین ایده‌جك ومملکتمزده عصری بر طرزده ماکنیست یتشدیره‌جکدر .

اولجه ، جمعیت نامنه طلبه اولارق مختلف طیاره مکتبلری ایله موتور فابریقه‌لرینه سکز طلبه یوله‌شدیریلمش ایسه‌ده یاپیلان تدقیقات نتیجه‌سنده بو طلبه‌دن آنجاق ایکیسی نسبةً شایان استفاده کورولمش ودیکرلرینك مجبوراً علاقه‌لری کسیلمشدر . بو ایکی افندینك جمعیتمزه مفید اولاجقلرینی امید ایده‌رز .

ازمیر واسکیشهرده‌کی عسکری پیلوت مکتبلرینی تقویه ایتمك مقصدیله‌ده مذکور مکتبلرده ، بالعموم مصرفی جمعیته عائد اولمق اوزره ، یکرمی بش سیویل طلبه یتشدیرمکی دوشوندك . جهت عسکریه‌یه تکلیفاتده بولوندق . بو مسئله هنوز انتاج ایدیله‌مشدر .

تسلیم ایتدیکمز مقاوله‌نامه‌لردن ایکنجیسنك محتویاتی اولان ایکی هانغارله بر تعمیرخانه آلمانیادن جلب ایدلمش واسکیشهرده هوا قوتلری امرینه ویرلمشدر . هانغارلرك تمل ومونتاژی ایچون ملی ادخالات واخراجات شرکتی ایله قونطورات عقد ایدیله‌رك هانغارلرك قورولمسنه باشلانمشدر .

جمعیتمزك صوك آلتی آی ظرفنده‌کی موفقیتك مهم عامللرندن بری‌ده ، مرکزی هیئت اداره‌کزك نشریاته ویرمش اولدیغی اهمیتدر . خلقك جمعیتمزه قارشی کوسترمکده اولدیغی علاقه‌یی تزیید ایچون بوتون دنیا طیاره‌جیلکنك ترقیاتی منتظماً تعقیب ودیکر دولتلرك هوا قوتلرینه ویردکلری اهمیت وبو خصوصده اتخاذ ایتدکلری تدابیر خلقه تعمیم ایدلمکده‌در . مملکت تشکیلاتنك مظاهرتنك تأمینی ایچون معلم بیرلکلرینه ، تورك اوجاقلرینه وسپور تشکیلاتنه بیاننامه‌لر توزیع ایدیله‌رك غایه‌مزك استحصاله چالیشلمقده‌در . استانبولده اون بش کونده بر نشر ایدلمکده اولان طیاره جمعیتی مجموعه‌سندن‌ده بو خصوصده استفاده ایدییورز ؛ بو مجموعه‌یی آنقره‌یه جلب ایده‌رك (تورك هوا مجموعه‌سی) نامیله دها منتظم بر شکلده چیقاراجغز . خلق دیلی ایله نشریاتده بولونان (کوی خواجه‌سی) رساله‌سی ایله‌ده جمعیتك آمالنی مؤثر بر صورتده خلقه تلقین ایده‌جك یازیلر نشر ایدییور واون بش کونده بر مجاناً یکرمی بیك نسخه توزیع ایدییورز .

تورك ملتنك جمعیتمزه قارشی کوسترمکده اولدیغی امنیت وعلاقه‌یی افتخار وتقدیرله یاد ایتمکی وطیاره شعبه‌لریمزك غایه‌مزی بر آن اول استحصال ایچون صرف ایتدکلری غیرتی شکرانله قید ایله‌مکی بر وجیبه عد ایده‌رز . شوغرافیك جدول هر شعبه‌نك درجهٔ فعالیتنی کوسترن واضح بر تابلودر .

صوك آلتی آی ظرفنده (١) مرصع ، (٣٢٥) آلتون ، (٦٥٧) کوموش و (٧٩٦) برونز مدالیه توزیع ایدلمشدرکه مملکتمزك هر طرفنده اویانمش اولان وطنپرورلك روحنه بو رقملر بلیغ بر شاهددر .

الك فضله تبرعاتده بولونان [استانبول ، ازمیر ، مغنیسا ، قونیه ، اسکیشهر ، دوزجه] ولایت وقضالری ایله [ایکنجی قول اردو] نك اسملری ، نظامنامهٔ اساسی موجبنجه برر طیاره‌یه اضافه ایدلمشدر .

طیاره جمعیتی آنقره شعبه‌سی هیئت اداره‌سی

قومشو دولتلرك، هوا تشکیلاتنی قوتلندیرمك ایچون کوسترمکده اولدقلری جالب دقت فعالیتی دائما کوز اوکنده بولوندیرارق جمعیتمزی عصری و متکامل بر مؤسسه حالنه کتیرمك و اوکمزده‌کی دورۀ مساعی اثناسنده دها موفقیتلی ایشلر کوره‌بیلمك مجبوریتنده‌یز؛ بونك ایچون تکلیفاتمزك قبولنی مرکز عمومیدن رجا ایلر و حاضرونی حرمتله سلاملارز.

زراعمزك تعهدلری

توتونجیلکده بویوك بر ترقی کوسترن مملکتمز هر سنه میلیونلرجه قیه توتون یتشدیرمکده‌در. جمعیتمزك اك مهم و فعال بر عضوی اولان ادرنه طیاره شعبه‌سنه مراجعت ایدن تراکیا توتون زراعی وکیللری انحصار اداره‌لرینه کتیره‌جکاری توتونلرینك مخمن قیمتی اوزرندن یوزده ایکی تبرعنه آماده اولدقلرینی و بو تعهدك تثبیت ایدیله‌رك انحصار اداره‌لرنجه حسابلرندن قطعی رجا ایتمشلردر، بو محترم ذواتك بو تشبثی بالعموم توتون استحصال منطقه‌لرینه تشمیل ایدیلمش و مستحصللر قیمتدارماللرینك یوزده ایکیسنی تبرع و تعهده دوام ایتمکده بولنمشلردر.

تورك توتون انحصار اداره‌سنك حمیتلی و قیمتدار مأمورلرینك و بالخاصه ادرنه شعبه‌مزك یوکسك مساعیسنی شکران و منتله قیدی وجیبه تلقی ایتمکده‌یز.

ازمیر شعبه‌سنك تشبثیله‌ده زراعت انحصار اداره‌لرینه ویره‌جکلری استدعالرك طبعی ویکرمی بش غروش قیأتله زراعه صاتلماسی کیفیتی دخی تعمیم و تشمیل ایدیلمش و طبع ایدیلن استدعالر توتون منطقه‌لرینه توزیع ایدیله‌رك صاتلغه باشلانمشدر.

شعبه‌لردن زرعیاته و تزیید وارداته متعلق اولارق پیدرپی ورود ایدن تذکره‌لردن زراعمزك خرمن زمانی عیناً محصول تبرع ایتمکه آماده اولدیغی و محصولك ادراکنده بو عینی تبرعاتك مهم بر یکونه بالغ اولاجغی بیلدیرلمکده‌در. مهم بر واردات منبعی اولارق تصور ایدیلن بو تکلیفك‌ده تعمیم و تشمیل ایدلمسی جمعیتجه دوشونلمش و آتیده کوروله‌جکی وجهله بر تعلیماتنامه ایله شعباته بیلدیرلمشدر.

تبرعاتده بولونان کویلری مع الشکران بو صحیفه‌لرده بیلدیره‌جکز.

تعلیماتنامه

زرعیات و وارداتك تثبیتی حقنده یاپیلان تعمیملره آلنان جوابلرده استحصالات زماننده کویلیلریمزك هر جنس محصول اوزرندن یوکسك مقدارده تبرعات عینیه‌ده بولنه‌جقلری بیلدیرلمش ایدی. محصولك ادراکی حلول ایتمکده‌در. طیاره جمعیتنه قارشی هر زمان پك یوکسك فداکارلقده بولونان کویلی و مستحصللریمزك حمیتندن استفاده ایدرك جمعیتمزه ایی بر واردات تأمین ایده‌جك اولان تبرعات عینیه ایچون شیمدیدن اتخاذ تدابیر ایدلمسی لازمدر. بو خصوصده عقله کلن بعض تدبیرلری بروجه آتی عرض ایدیورم: «هر شعبه کندی محیط و منطقه‌لرینه نظراً دها اساسلی تدبیرلر اتخاذنده سربستدر:

١ — تبرعات عینیه ایچون کویلی و مستحصللریمز نزدنده شیمدیدن لزومی وجهله تشویقات یاپیلمالیدر. بونك ایچون قراویر کوکاتبلری، پوسته‌جی، ژاندارمه‌لر ویاخود هرهانکی مناسب واسطه‌لر ایله کوی هیئت اختیاریه‌سی وطنی وظیفه‌دن خبردار ایدلملیدر.

٢ — کوی هیئت اختیاریه‌لری، کویلرینك محصول کوننی بیلدیرملی و شعبه‌لر بونی بالخاصه تعقیب ایتملیدر.

٣ — شعبه مرکزلرنده لزوم کورولدیکی تقدیرده بر آنبار احداث اولنمالی و تبرعات جنس جنس آیریله‌رق ادخار ایدلملیدر.

٤ — خرمن موسمنك دوامی مدتجه اولجه تثبیت ایدیلن کویلر مأمور مخصوص و هیئت اختیاریه‌لر واسطه‌سیله منتظماً کزیله‌رك تبرعات عینیه اخذ و قبول اولونمالیدر.

٥ — هر تورلو محصولدن تبرعات قبول اولونمالیدر. بو خصوصده ضرورت حاصل اولورسه اجرتلی مأمور دخی قوللانلمالیدر.

٦ — عینیات مقبوضلریمز دردست طبعدر. بو مقبوضلرده تبرع ایدیله‌جك ذخیره‌لرك مقداری محل مخصوصنه املا ایدیله‌جکی کبی اورته قسم و دیپ قوچانه‌ده‌خی یازلمالیدر. [مقبوضلریمز یتیشمزسه بالآخره تبدیل ایدلمك اوزره شعبه‌لرجه موقت مقبوض ویریله‌بیلیر.]

٧ — خرمن زمانی کویلی محصولنی شهره ایندیره‌جکندن تبرعات دخی عینی واسطه ایله ویاخود کویله شهر آراسنده‌کی سائر واسطه‌لردن ولدی الایجاب جزئی بر اجرت ویرلمك صورتیله آیریجه تدارك اولنه‌جق واسطه‌لردن استفاده صورتیله شهره نقل اولونمالیدر.

٨ — هر شعبه‌ده ادخار اولنه‌جق بو تبرعاتدن بوزولاجق اولانلرك درحال، دیکرلری تجاره صاتیله‌بیله‌جك مقداره بالغ اولور اولماز صاتیله‌رق اثمانی محصولات حسابنه ایراد قید ایدلملیدر. بو ایش ایچون مقتضی مصارف دخی بالطبع محصولات حسابنه قید اولونمالیدر.

٩ — جمعیتمز هرهانکی بر قصد تجاری تعقیب ایتمدیکندن مدخر و متبرع ذخیره‌یی (پیاسه‌یه دوشکوندر) دییه بکله‌تمك جائز دکلدر.

١٠ — هر آی ملفوف تبرع جدولی [*] املا و اعاده اولونمالیدر. بو صورتله شعبه‌لریمزك درجۀ فعالیتی و حاصلات عمومیه‌سی حقنده بوراجه وقتنده معلومات الده ایدلمش اولور.

١١ — اعشارك الغاسی حسبیله بو شکلده تبرعات ایسته‌نمه‌سنك و آلنماسنك کویلیلریمزجه دیکر بر نوع اعشار ماهیتنده تلقی ایدیلمه‌مه‌سنه اعتنا و بو خصوصده بصیرتله حرکت اولونمالیدر. آنجق دائما مستحصللریمزك حمیتلری تحریك و تشویقات وطنپرورانه اجرا ایدلملیدر.

طیاره جمعیتی رئیسی نامنه
رئیس وکیلی بتلیس مبعوثی

محی الدین نامی

---

[*] کویلرجه طوتولاجق دفترلرده تبرعده بولونانلرك و تبرعك مقدارینه کوره طیاره مادالیه‌سنه استحقاق دفتری طوتولمالیدر. مرکزی هیئت اداره‌یه کوندریله‌جك جدوللرده یالکز هر کویك یکون مقداری قید ایدلملیدر.

قوربان بدللری ، دری ، باغیرصاقلری

قوربان بدللرینك وطنك امر مدافعه‌سنه تخصیص ودینی وجیبه‌نك فرض اولان مدافعه ایله استبدالی دوشونولمکده‌در. شمدی یه قدر حمایهٔ اطفال وهلال احمر کبی مؤسسا‌تمزجه قوربانلرك یالکز دریلری طوپلانمقده ایدی. باغیرصاقك اقتصادی قیمتنی تقدیر ایدن جمعیتمز اطرافلی تدقیقاته مستنداً بونلرك‌ده بوسنه ایچون اعانهٔ درج و جمعی دوشونمش وشعباتنه بروجه‌آتی شکلده‌تعمیم ایلمشدر :

۱ — اوکمزده‌کی قوربان بایرامنده‌قوربان بدللرینك تورك طیاره جمعیته جوازاعطاسی حقنده دیانت ایشلری ریاستجه بر فتوانك اصدارینه‌چالیشیلمقده‌در. بیهوده یره‌قوربان کسمکدن ایسه‌بدلنی تورك‌وطنك مدافعه‌سنه تخصیص ایچون‌فداکار خلقمز نزدنده مناسب صورتلرله‌تشویقات اجرا بویورولمسنی وبو کبی تبرعاتك خلاصهٔ حسابیه کزده « قوربان بدلاتی » نامیله قید و اشارت اولنمسنی رجا ایلرم. آنجق قوربان کسنلردن ده‌دری وبالخاصه باغیرصاقلرك طوپلانماسی جمعیتمزه مهم واردات تأمین ایده‌جکندن شمدیدن منحصراً بو ایش ایچون چالیشمق اوزره منتظم بر تشکیلات وجوده کتیرلمسی وتدابیر آلنماسی لازمدر. بوبابده مرکز عمومیجه عقله کلن تدبیرلر بروجه‌آتیدر :

۲ — حیوانلرك دری و باغیرصاقلری و [محلاً صاتیله‌بیلدیکی و بر قیمتی حائز اولدوغی تقدیرده] بوینوزلری بهری ایچون متبرعلرینه آیری آیری مقبوضلر و ریله‌رك طوپلانملیدر. مقبوضلر دردست طبع و ارسالدر.

بو ایشه مأمور ایدیله‌جك ذواته هیئت اختیاریه‌دن بریسی‌ده ترفیق ایدیلملیدر.

۳ — محلاتدن دری و باغیرصاقلری طوپلامق ایچون ممکن مرتبه محلی بلدیه وسائطندن استفاده ایدلملی و بولندیغی تقدیرده بو کبی وسائطه مالك ذواتك حمیت ووطنپرورلکنه مراجعت ولدی الحاجه اجرتله‌دخی واسطه تدارك اولنملیدر.

٤ — دریلرك بیچاقله کسلمه‌یه‌رك طولوم چیقارلماسی تأمین اولونمالیدر. [بیچاقله کسیلدیکی تقدیرده قیمتلرندن یوزده اللی تناقص ایدر بونی اهالی یه مطلقا آکلاتمالیدر.]

۵ — باغیرصاقلر ، قوینك قارندن پارچه‌لنمه‌دن وده‌لینمه‌دن دقتله چیقارلمالیدر. چونکه دلینمش باغیرصاقلر یوزده‌اللی نسبتنده قیأتندن غائب ایدر.

٦ — باغیرصاغك طیاره جمعیته تسلیم ایدیلنجه‌یه‌قدر صو ایله دولدوروامش برقاپ درونده بالخاصه کولکه‌ده حفظ ایدلمسی دخی مؤثر ومناسب واسطرله خلقه آکلاتلملی.

۷ — باغیرصاقلری نقل ایدن آرابه‌لرك ویا وسائطك اوزرلری بهمه‌حال اورتولو اولمالیدر. چونکه باغیرصاقلر کونش آلتنده قالاریر و یوزده یکرمی بش قیمتندن ضایع ایدر.

۸ — باغیرصاقلر طوپلاندیغی کون بریرده جمع اولنملی و برطرفدن‌ده [کولکه‌ده اولمق شرطیله] بولجه‌صو ایله ییقانملی وتمیز‌لنملی وصوایچنده‌طوتولملیدر. نهایت ایرتسی کون ناحیه ویا قضاده بونلرك ایشلنمه‌سنی بیانلر وارسه دوغریدن‌دوغری‌یه‌ایشلتملی ، صندقلر ایچنه قونلملیدر. ایشلمه‌سنی بیلنلر یوقسه بو صورتله ییقانمش باغیرصاقلری پوسکول شکلنده صارارق ایچه طوز ایچنه صوقوب چیقارمالی وصندوغه استیف ایتملی وآرالرینه طوز قویوب صندیغی قپاتملی وسریعاً ناحیه‌لر قضا مرکزینه وقضالرده ولایتلره کوندرملیدر. ولایت شعبه‌لری طوزلانمش باغیرصاقلری اعتناایله ومحلی باغیرصاق متعهد‌ینك آتایه‌سنده درحال ایشله‌توب صندوقلره قویملی و استانبوله سوق ایتملیدر. صندقلر آیرنجه اسکی برچواله صاریلی وایپله باغلا‌نملیدر. قضالرده ایشله‌نمش باغیرصاقلرك دوغرودن دوغرویه استانبوله سوقی نقلیات مصرفنی تنقیص ایدرسه او صورتله حرکت ایتملی.

۹ — طوز و نقلیه مصارفنك تبرع وبلدی وسائطدن استفاده صورتیله تأمینه چالیشیلملی. مع‌مافیه بو خصوصده ایجاب ایدن مصرف [مالك قیمتنه‌نظراً] یاپلمایدر.

۱۰ — استانبول ، ازمیر ، بروسه ، آطنه ، طربزون کبی مهم ولایتلرده فضله وتمیز باغیرصاق آلابیلمك ایچون بایرامك برنجی کونی یومیه‌لرله باغیرصاق اوسته‌لری تدارك ایده‌رك تازه تازه ایشلنلمسی تأمین ایدلملیدر.

۱۱ — بوینوزلر ایچون هیچ بر مصرف اختیار ایدلمه‌ملیدر. اوزاق ولایتلر بهر دری باشنه‌اعظمی اون‌بش وباغیرصاق باشنه‌ایشلتمه اجرتندن ماعدا بش غروش مصرفله ممکن اولورسه‌بونلری استانبوله‌سوقی تأمین ایتملیدرلر. عکس تقدیرده دری و باغیرصاقلر اوزاق ولایتلرده محلاً صاتیلمالیدر.

۱۲ — دری ایچون اختیار ایدیله‌جك مصرفله باغیرصاق ایچون اختیار ایدیله‌جك مصرف آیری آیری قید ایدلملیدر.

۱۳ — مختارلر ، امامار ، و واعظلر واسطه‌سیله ولدی الحاجه بیاننامه‌لر وقونفرانسلرله وسائر مناسب صور ووسائطله خلق تشویق وایقاظ اولنملی در.

۱٤ — مسلم اولان همتکزك بوخصو‌صده‌دخی بیدریغ بویوروله‌جغنه امین‌اولارق تأیید حرمت ایلرم افندم.

طیاره جمعیتی رئیسی نامنه رئیس وکیلی
بتلیس مبعوثی

محی الدین نامی

واردات

جمعیتمزك اساسلی ودائمی واردات منابعیله تقویه‌سی اهمیتله دوشونولمکده وتطبیقاتنه کیریشیلمکده‌در. بالخاصه بو وارداتی تحری ایدرکن محترم خلقمزك حس اولنه‌جق بر مکلفیت وآغیرلق آلتنه کیره‌مه‌سنه صوك درجه اعتنا اولونمقده‌در.

طشره‌لرده‌کی شعباتمزی اداره ایدن حمیتلی ذواتك بو خصوصده شعورلی بر صورتده چالیشدقلرینه، وارداتك تزییدینه‌متعلق اولارق همان هرکون شعباتمزدن آلدیغمز یوزلرجه

طياره قونغره‌لرى

ازمير :

طياره جمعيتى ، تبرعاتك منتظم برشكلده استحصالنى تأمين و شايان استفاده منابعى تثبيت ايچون مختلف منطقه‌لرده قونغره‌لر عقدينه باشلامشدر . مايسك سكزنجى كونى ازمير ، صاروخان ، آيدين ، دكزلى ، مغله ولايتلرى ايله بو ولايتلره مربوط قضالردن كلن مرخصلرك اشتراكيله طياره جمعيتى رئيسى ريزه مبعوثى فؤادبك افنديك رياستى آلتنده ازميرده بر قونغره عقد ايديله‌رك اخراجات موادى اوزرندن ، اغنامدن وبالعموم محصولات ارضيه‌دن يوزده ايكى ، كچى وقويونك هر رأسندن اون ، صغيردن يكرمى ، دوه‌دن اوتوز غروش طياره اعانه‌سى ويرلمسى ، يالكز جيفت حيواناتنك استثناسى وقوربانك بدلاً وياعيناً جمعيته تبرع ايدلمسى ؛ فقيراولان محللرده درى وسقطاتك ويرلمسى قبول ايدلمشدر . منتظم دفتر طوتان تجارلرك قازانجندن يوزده ايكيسنى و دفتر طوتمايان تجارلرك حكومته ويره‌جكارى قازانج ويركيسنك يوزده اوننى جمعيته ترك ايتمه‌لرينه‌ده قرار ويرلمشدر . قونغره هيئتى اجتماع اثناسنده بويوك رئيس جمهورمزه تعظيمات ومحبتلرينى عرض ايله‌مش وقيمتلى رئيس جمهورمزده آتيده‌كى تلغرافله قونغره‌يى تلطيف ايله‌مشلردر :

ازميرده تورك طياره جمعيتى رئيسى

فؤاد بك افندى‌يه

تورك طياره جمعيتى قونغره‌سى هيئت

طياره جمعيتى مركز عمومى اجتماعنده

تكليف مكتوبلرى الك برنجى دليلدر . بو تكليفلر آراسنده پك اهميتليلرى موجوددر . بونلرى صره‌سى كلدكجه بوستونلرده بر بر نشر ايده‌جكز . بوتون تورك ملتنك حار وصميمى مظاهرتيله يوكسك ومقدس وظيفه‌سنى ؛ رسمى ، اجتماعى مؤسسه‌لردن هروقت وهرصورتله قوت آلارق معظم بر مدافعه تشكيلاتى وجوده كتيرمكله ايفايه چاليشان جمعيتمز ، كرك بو تكليفاتى كرك خاطره كلن سائر واردات منابعنى يورولمق بيلمه‌ين بر سعيله اينجه‌دن اينجه‌يه تدقيق والجاباتنه توسل ايلمكده‌در .

بالخاصه توركك محترم ومبارك مستحصللرى اولان زراع ورنجبرلرمز هروقت وهريرده اولديغى كبى بوسفرده توركك يوزينى آغارتاجقلردر . شوراسنى كمال اهميتله قيدايدرز كه الك اساسلى ودائمى وارداتمزك منبعلرينى بو مقدس ناحيه‌لرك آلين ترلرى بسله‌مكده‌در .

بر روس طياره‌سنك آنقره‌يى زيارتى

اون دوقوز حزيراندن اعتباراً ايلك موافق كونده بر روس طياره‌جيسى ، بر زيارت جميله‌كارى مقصديله ، سيواستوپول - اينه‌بولى طريقيله آنقره‌يه كله‌جك واينه‌بولى - صامسون - باطوم طريقيله عودت أيليه‌جكدر . «تورك هوا مجموعه‌سى» قومشو ودوست ملتك طياره‌سنك بو زيارتنى سونجله قارشيلار .

محترمه‌سنك حقمده اظهار بیوردیغی حسیاته تشکر ، سلام و محبتلرمك اعضای کرامه ابلاغنی رجا ایدرم .

رئیس جمهور غازی
مصطفی کمال

قونغره‌ده رئیس فؤاد بك افندی طرفندن آتیده‌کی نطق ایراد ایدلمشدر :

محترم افندیلر !

بویوك غایه‌مزه وصول ایچون ازمیرده انعقاد ایدن طیاره قونغره‌سنه بنده‌کزی رئیس انتخاب ایتمك صورتیله کوستردیککز توجهه تشکر ایده‌رم .

وطنك منافع عالیه‌سنی محافظه مقصدیله ملتك سینه‌سنده تشکل ایدن تورك طیاره جمعیتنه قارشی نجیب و یوکسك ملتمزك کوستردیکی علو حمیت بویوك منجیمزك ، بویوك حکومتمزك وبویوك ملت مجلسنك کوستردیکی شدتلی وصمیمی علاقه ، مرکزی هیئت اداره‌یی بو علوی غایه‌یی استحصاله عامل اولاجق دها جدی تدابیری ودها قیصه یوللری بولمغه تشویق واجبار ایتدی .

بو مقصدله مرکزی هیئت اداره‌کز مقدس غایه‌سنه وصول چاره‌لرینی تحری ایدر ایکن منطقوی قونغره‌لر تشکیل ایتمکه وبو قونغره‌لرده مملکتك استطاعتنی چوق ایی بیله‌ن ملت مرخصلریله تماسه کلمکه قرار ویردی . ایلك دفعه اوله‌رق ازمیر وتراکیا عینی کونده عینی مقصدله قونغره‌لری کشاد ایتمش بولونیور . چوق بیوك وچوق یوکسك اولان غایه‌مزه واصل اولمق ایچون استناد ایده‌جکمز اك جدی واك مهم جهت ملتمزك طیاره جمعیتنه دائمی علاقه‌سی وسوه‌سوه یاردیمیدر . شمدی‌یه قادار شو ویا بو شکلده مختلف منبعلره مراجعت ایدن مرکزی هیئت اداره‌مز بو کونه قدر الده ایدیلن محصله‌دن چوق ممنون اولمقله برابر جمعیتك وارداتنی اساسلی بر شکلده تثبیت ایتمك مجبوریتنی حس ایتدی .

بو یوکسك وشرفلی وظیفه‌یی ایفا ایچون دعوتمزه اجابت ایده‌رك قونغره‌یه کلمك زحمتنی اختیار ایدن بوتون آرقداشلره مرکزی هیئت اداره‌نك منت وشکرانتی عرض ایتمه‌یی وجیبه عد ایدرم . یاپمق ایسته‌دیکمز ایشلرك عظمتی نسبتنده شرفلی اولدیغنی بوتون آرقداشلرم مدرکدرلر .

نه‌لر یاپمق مجبوریتنده بولوندیغمزی سویله‌مه‌دن اول دیکر ملت وحکومتلرك نه‌لر یاپمقده اولدیغنی مساعده‌کزی سوء استعمال ایدرك قیصه‌جه عرض ایده‌جکم .

صوك زمانلرده زمان زمان دنیاده یول آلان سیاسی جریانلر بوتون حکومتلری تیقظه سوق ایدرك حربلرده صوك تجربه‌لره استناداً بویوك بر ظفر عاملی اولدیغی آکلاشیلان طیاره‌جیلکه فوق العاده اهمیت ویردیرمشدر .

بویوك وقوتلی هوا وسائطنه مالك اولان حکومتلرك هر زمان دشمنی مغلوب وبوتون مملکتنی ومؤسساتی آز زمانده خراب ایده‌جکی حقیقتی پك آشکار بر صورتده آکلاشامشدر .

بو اهمیتك درجه‌سنی ایضاح ایچون برقاچ حکومتك بو اوغورده تخصیص ایتدکاری پاره‌نك مقدارینی ذکر ایتمکی فائده‌لی کورورم :

مثلا انکلتره بزم پاره ایله (١٩٠) ، فرانسه (١٥٠) ، ایتالیا (٤٠) ، یونان وامثالی اوفاق حکومتلر (١٠) الی (٢٠) میلیون لیرا بودجه‌لرینه قویمشلردر . بوندن باشقه اوفاق حکومتلرده از جمله یونانستانده تشکل ایدن طیاره جمعیتنك بو مقصدله طوپلادیغی وصرف ایتدیکی پاره‌ده فضله‌در .

بو حکومتلرده حالاً موجود مختلف‌الجنس طیاره قوتی تقریباً انکلتره‌ده (١٠٠٠) ، فرانسه‌ده (١٦٠٠) ، ایتالیاده (١٤٠٠) ، یونانستان وامثالنده (٣٠٠)ی متجاوزدر .

شونی‌ده استطراداً علاوه ایده‌یم که بو رقملر اعظمی طیاره قوتی کوستر بر مقدار دکلدر .

عینی زمانده بو حکومتلرده هر جنس طیاره‌یی اعمال ایتمکده اولان مختلف فابریقه‌لرده موجوددر که ایجابنده آز زمان ظرفنده طیاره قوتلرینی اوچ درت مثلنه ابلاغ ایده‌بیلیرلر .

بزم بونلره قارشی اولان وضعیتمزی مقایسه ایده‌جك بر صلاحیتده دکلم . یالکز شونی عرض ایده‌یم که ؛ هر خصوصده متیقظ بولونان حکومتمز بو خصوصده‌ده لازم کلن بوتون تدابیری اتخاذ ایتمش و ایتمکده‌در .

نجیب وفداکار ملتمزك یوکسك حمیتنه استناد ایدن جمعیتمز وظیفه‌سنك بویوکلکنی مدرك اولارق چالیشمقده‌در .

محترم افندیلر !

یوقاریده عرض ایتدیکم وجهله دنیا فعالیتنه قارشی ملتمزك نه‌قدر متیقظ ونه‌قدر فداکار اولمسی لازم کلدیکنی هیچ شبهه ایتمم که تقدیر بویوروسکز .

درعهده ایتدیکمز بویوك ملی وظیفه‌یی باشارابیلمك آنجق بیوك فداکارلقلرله قائمدر . ایشته قونغره‌مز حرکاتمزده اساس اوله‌جق ثابت بودجه‌یی تنظیم خصوصنده تشبثات آلمقله وظیفهٔ ملیه‌سنی ایفا ایده‌جکدر . ثابت ومعین بر بودجه‌یه مالك اولاجق جمعیتمز وطنك محفوظیتی و سلامتی نقطه‌سنده اك بویوك خدمتنی ایفا ایتمش اولاجقدر . مذاکره‌مز بو اساسه ابتنا ایده‌جکدر .

بو کون قونغره‌یه اشتراك ایدن ازمیر وجوار ولایتلری مصائب حربیه‌دن اك چوق متضرر اولان و حرب هائله‌سنك نه‌دیمك اولدیغنی کورمش اولان منور ووطنپرور قرده‌شلریمزدر ؛

بوراده حمیت وفداکارلق نمونه‌سی اولارق تثبیت ایده‌جکمز اساسات بوتون مملکت وملتمز ایچون نمونهٔ امتثال اوله‌جقدر . موفقیت تمنی ایدرك مذاکره‌یی آچیورم .

تراکیا :

عینی کونده تراکیاده «لوله بورغاز» قصبه‌سنده ادرنه ، قرقلر ایلی ، تکیرداغی ، کلیبولی و چاتالجه ولایتلریله بو ولایتلر داخلنده‌کی قضا وناحیه‌لردن کلن مرخصلرك اشتراکیله بر قونغره عقد ایدیله‌رك آتیده‌کی موادن معین نسبتلرده طیاره اعانه‌سی آلنمسی تقرر ایتمشدر . بو قونغره‌یه مرکزی هیئت اداره اعضاسندن کوتاهیه مبعوثی حاکم رضا بك ریاست ایتمش وقونغره‌ده موش مبعوثی الیاس سامی بك دخی حاضر بولونمشدر .

بغدای بر طوندن ٥٠ غروش
قیزلجه « ٥٠ «
آرپه « ۲٥ «
چاودار « ۳۰ «
قاپلیجه « ۱۰ «
قوش یمی « ۱۰۰ «
یولاف « ۱٥ «
مصر « ۳۰ «
کتن « ۱۰۰ «
داری « ۱٥ «
صوصام « ۱٥۰ «
پینرك بر تنکه‌سی
ماندیرادن « ٥
قشر پینیری « ۲٥ « اونلق چوالدن
« « ٥۰ « یکرمیلك چوالدن
توتون ترانسفر قیدی اوزرندن یوزده ایکی
قاوون وقارپوز واغونله سوق اولنانلرك واغوننددن اوچ لیرا
قایقله سوق اولنانلرك بر عددندن اوچ پارا
آودریلری دیون عمومیه‌ده محرر فیأتلردن یوزده ایکی غروش

آفیون اوقه‌سندن بش غروش
یوك وپیاغی اخراجات اثناسنده اوقه‌سندن ایکی غروش
قوزی عددندن یوز پاره
یومورطه یوز عددندن یوز پاره
قیل اوقه‌ده بر غروش
اوزوم طاپلاق اوزومك بر کوفه‌سندن بش، شیراق اوزومك بر کوفه‌سندن ایکی غروش
قوزه فیأتندن یوزده ایکی
هندی بر عددندن اوچ غروش
قاز، اوردك ایکی غروش
طاووق بر غروش
اون چوالی بردندن بش غروش
باقلا اخراج اولنانلرك اوقه‌سندن بر غروش
صوغان یوز اوقه‌سندن ایکی غروش
آزیه جغك بر اوقه‌سندن بر پاره
طوغله بیك عددندن بکری، کیره‌میدك بیك عددندن اون غروش

پلاموط اوقه‌سندن بش پارا
کومور اوقه‌سندن بر پارا اودون اوقه‌سندن یکرمی پارا
پاموق قیمت اوزرندن یوزده بر غروش
قوزی دریسی یوز پارا
ماندا او کوز اینك دریسی یکرمی بش غروش
یوغورت بر تنکه‌سندن قرق پارا
اوت و صمان بیك اوقه‌ده اون غروش
طوماتس صالچه‌سی بر اوقه‌سندن ایکی غروش
صید بری وبحری تذکره‌لرینك حین اعطاسنده اون غروش

بلدیه‌لر و مجلس عمومیلرك بودجه‌لرینی تنظیم ایدرکن طیاره تبرعاتنه معین بر مقدارله اشتراك ایتمه‌لرینك محلی بلدیه هیئتلرله مجالس عمومیه‌ده نظر دقته آلنمسی.

تجارلرك، اصحاب املاکك، اصناف وسائر صاحب اربابنك محلی شعبه‌لرندن تقدیر ایدیله‌جك درجاتده اعانه‌یه اشتراکلری وتعهداتی، تبرعات سائره‌نك کما کان تحصیلی.

ﻫﻔﺖ سطحلی ت ٦٦٦ اشارتلی طیاره‌نك سرکذشتی

محرری :
آلمان ضابطلرندن

ملازم اول

اوزاق کشف

— ملازم افندی !

اویقویه دالمش اولمقدن متولد تلاشله یرمدن فیرلادم. اوت بوکون ایلك اوچوشم وار. یتاقدن فیرلامق لازم.

— ای هوا نصل ؟

أمر نفرم اوموزلرنی سیلکدی !

— اوت ملازم افندی؛ واقعا هوا ییلدیزلی. فقط بولوطده وار.

همان ترلکلریمی آیاغمه طاقدم آولویه فیرلادم.

یالکز شوراده بوراده تك توك بولوطلر وار. فقط فوق العاده ییلدیزلی وکوزل بر هوا. مع هذا، بوکون ییلدیزلر اویله هرزمانکی کبی هوانك ماویلکی ایچریسنده کسکین وپارلاق کوزونمیور، بالعکس روزکاره معروض موم آله‌وی کبی زمان زمان پارلایور وسونویور، که بوده هوانك فوق العاده رطوبتلی اولدوغنه وصباحه قارشی بولوطلو بر حال آلاجغنه علامتدی، مع مافیه نه‌ده اولسه شمدیکی حالده براق صاییلیر. شو حالده اوطه‌مدن دیشاری چیقمق لازم.

بر چاریك ساعت صوکرا تیمه‌نکمانك بنی بکله‌مکده اولدیغی غازینودیم.

غازینویه خدمت ایدن نفر صیجاق قهوه‌می کتیردی. پك نفیس وکوزل اولان بو قهوه بکا اولدقجه نشئه ویردی. آوجه‌دیه اکمك مارمالات وتازه یاغ ده یومورطه کتیردم. هله یومورطه پك خوشه کیدییور. چونکه شمدی یومورطه پك نادردر.

صباحلین ایلك وظیفه‌یه چیقه‌جق اولان طیاره مرتباتی اوته‌دنبری فوق العاده قهوه آلتی ایدرلر.

زنجللی اکمکمك دها یاریسنی ییه‌مشدم که یان کوزله ته‌نکمانه باقدم. بریاندن ایچیسور. بریاندن ده اوچیجی دیلیمه مارمالات سوروکمکله مشغول بولونیوردی. آمان یاربی نه اشتها؟! وقت کچیرمك ایچین قهوه‌می تکرارلادم.

وته‌نکمانك دردنجی دیلمنی بتیرمسنی بکلیه‌رك آغیر آغیر ایچدم.

ای؛ هایدی باقالم شمدی خریطه باشنه!

بوکونکی وظیفه معتاد اولان اوزاق کشف.

صاغ الم تقریبا ایکی بیك کیلومتره‌لك بر ساحه اوزرنده دولاشیوردی.

بوکون بولنمامز لازم کلن سه‌رون استاسیونك غربنده علائم ترددلی ایچه‌دی ویلا فرومان شرقنده‌کی اردوکاهك، سنت ترییه‌دن، راك ولوسل طیاره میدانلرینك فوطوغرافلری آلنه‌جق.

تصدیق یوللو ته‌نکمان باشنی اکدی.

— دشمن ساحه‌لرنه نه‌ده‌دن کیره‌جکز؟

مترددانه اوموز سیلکدم و

— اوت اغلب احتمال سار بوت جوندن چونکه رصدات هوائیه راپورلرنده بر غرب روزکارندن بحث ایدلمکده‌در.

بر دقیقه سوکرا اوتوموبیلمز بو کوچوك شهرك ساکن و سسز سوقاقلرنده کورولد-یوردی.

ننکمان کوك یوزینه باقیوردی.

— ظن ایدرم، روزکار حق بر آز جنوب غربیدن اسیور

کندیسنه حق ویردم:

— اوت؛ حتی کوك یوزی بولوطلرله قاپلانه‌جق بیله. باقیکز شو آرقه طرفده‌کی بولوطلرده یاقینلاشیور.

ننکمان باشیله تصدیق ایتدی و:

— شو حالده بوکون ایرکندن حرکتدن برشی چیقمه‌یه‌جق. دیدی.

طیاره میداننده‌کی قره‌قولده اوتوموبیلی دوردوردم؛ و ننکمانله برلکده هانغاره کلدم. شوفور، ارقامزدن طیاره‌نك فوتوغراف ماکنه‌سنی و بنم خریطه چانطه‌می، سهپامی کتیرمشدی.

هانغار قاپوسنك آرالغندن کنیش بر ضیا پارچه‌سی طیشارییه طاشمقده و پك طاغنق بر صورتده عادتا سرپنتی حالنده، اوستنده یورودیکمز یوله عکس ایتمکده‌ایدی. اوچوشه ابتدار خدمتنه مأمور نفرلری سلاملادم؛

صباحلر خیراولسون! وعلاوه ایتدم:

— کیده‌بیلیرسکز؛ شو آنده اوچوشه باشلامق ممکن دکل!

بونی متعاقب ماکنه‌نك یاننه کیتدم؛ ننکمانه سسله‌ندم:

— بر لحظه بکله؛ کندیمه لازم اولان مالزمه‌یی یرلرینه یرلشدیره‌جکم؛ بو صورتله هوا آچیلیرسه، چابوق حرکت ایدرز.

دقتلی بر صورتده طیاره‌ده اوطورمه‌مه مخصوص حجره‌یه کیردم. هرشی تمامدی، ماکنه‌لی تفنك یرینه یرلشدیرلمش؛ جبخانه‌لر، اوطوردیغم یرك صاغنه صولنه استیف ایدلمش. تنویر طبانجه‌سی، دوربین، یازی یازمغه و رسم و خریطه یاپمغه مخصوص قلملر، طورنه‌ویده، تجرید شریدی، سرت روزکاردن متأثر اولمایان کبریت، باروغراف [ارتفاع مشعری] ویده چیقارمغه مخصوص آناختار....

والحاصل هرشی یرلی یرنده.

ایکنجی ماکینستم، بو آرالق فطوغرافی محفظه‌سندن چیقاره‌رق بکا اوزاتدی، ماکنه‌نك ایچریسنده‌کی پرده ترتیباتی معاینه ایدرك بر قاچ دفعه ایشلتدم. مکمل! دائما بولوندوغی یره صوله ایلری‌یه طوغری اولان قسمده‌کی سهپانك اوزرینه یرلشدیردم. تبدیل قاسه‌تلریله، تازه جام قونمش دوبل قاسه‌تلری اوطوردیغم یرك صول طوفنده‌کی یرلی چانطه‌یه یرلشدیردم.

خریطه‌لری‌ده یرلرینه یرلشدیردم؛ آرتق هرشی تمام.

بوتون بو اثناده ننکمان طیاره‌نك اطرافنی طولاشه‌رق قاناد تللرینك کرکینلکنی وعیارلرینك امنیته آلنوب آلنمامش اولدیغنی، یاغ، صو، وبنزینك لزومی کبی طولدیریلوب طولدیرلمامش اولدیغنی معاینه ایتدی. بونلرده مکمل! هپسی، نصل اولمه‌ری لازمسه اویله!

ننکمانه:

«نه، آرتق هایدی ینه بر یمزه دونه‌لم.» دیه اشارت ایتدم.

* * *

اوه کلیر کلمز، کندیمی البسه‌مله یاتاغه آتدم.

امر نفریمه تنبیه ایتدم:

«هوغو! بنی هر یارم ساعتده بر اویاندیر! هله شاید هوا آچارسه درحال!؛ حتی هواده اوفق بر ماوی بوشلق بیله حاصل اولسه!»

اوچ دقیقه صکره تکرار اویقویه طالدم.

۵,۳۰ ده امر نفرم ایلك دفعه اوله‌رق اویاندیردی:

— نه، سویله باقالم! دیدم.

— بر آز یاغمور یاغیور؛ دیه جواب ویردی.

— پك اعلا؛ ساعت آلتیده ینه اویاندیر!

بونی سویله‌دیکی متعاقب کوپ دیه کندیمی صول یانم اوزرینه یاتاغه آتدم، اویقویه دوام ایتدم:

— ساعت آلتی‌یی یکرمی کچیور. ملازم افندی!..

— حممممم!

— هواده کوچوك ماوی بر بوشلق.

ظیب، یرمدن فیرلادم، آولویه قوشدم، باق هله! بولوطلرك آراسندن کورونن ماوی بر بوشلق! اون دقیقه صکره ننکمان ایله برلکده قره‌قول اوکنده‌یم.

— نه آرتق هوا آچیله‌جق کبی کورو-نیور! بن ایلری‌یه تلفون ایده‌یم؛ اوراده هوانك نصل اولدیغنی صوره‌یم؛ سزده بو اثناده ماکنه‌یی طیشارییه چیقاروب حاضر-لاییکز! دیدم.

* *

ایلرودن آلنان خبر، مساعد ایدی. هرحالده بر کره تجربه ایده‌جکز.

تلفون ایتدیکم نوبتجی قولبه‌سندن طیشاری چیقار کن، اوچوش خدمتنه مأمور نفرلرده هانغارك قاپوسنی آچه‌رق بیاض قوشی یشیل اووه‌یه سوروب چیقارمقله مشغول ایدیلر. ننکمان قالین کورکنی کییه‌رك یرینه چیقمش و بن ده ال چابوقلغله تماماً حاضرلانمش ایدم. سقوطلرده سپر وظیفه‌سی کورن طیاره‌جی باشلغی باشمزده، قالین آتقیلر بوینومزده.

بو آرالق اوچوش خدمتنه مأمور نفرلر تکرلکلرك اوکندن طاقوزلری آلمش و طیاره‌نك قویروغنی الجانی کبی یرلشد-یرمشلردی. کندیمه عائد اولان قسمه تکرار قیصه‌جه بر باقدم؛ هپسی مکمل و یرنده! پیلوتی کوره‌بیلمك ایچون آچیلیر قپانیر صندالیه‌می آچه‌رق بر آزده ایلری‌یه طوغری میل ایتدم.

پیلوت بو آرالق، بنزین ده‌پوسنه طلومبه تطبیقنی اکمال ایتمش و ایلری‌یه طوغری اکیله‌رك مانیاطولره باقیوردی؛ آیاغه قالقه‌رق:

(مابعدی وار)

تورك هوا مجموعەسنك مسابقەلری

١

هوا ادبیاتی

بین‌الملل وملی ادبیاتلر ارەسندە ، بردە مختلف علم وصنعت شعبەلرینە عائد خصوصی ادبیات واردر : اقتصادیات ادبیاتی ، عسکری ادبیات ، ایشتە بو قبیلدندر .

بوتون معاصر ومدنی ملتلردە وهر ملتك کندیسنە مخصوص اولەرق بر هوا صنعتی ادبیاتی اولدوغی کبی تورك هوا مجموعەسی دە بر « تورك صنعتی ادبیاتی » میدانە کتیرمك ایستیور ، و بونك ایچین تورك دهاسنك قدرت منبعنە مراجعت ایدیور :

بدیعی بر قیمتی حائز اولمقلە برابر طیارەجیلكلە علاقەسی اولان یازیلردن ، برنجیلكی قازانان شعرە ٢٥ ، مجموعەمزك اوچ نهایت دورت صحیفەسنە صیغاجق کوچوك حکایەلرە ٢٥ ، وبویوك ، حکایەلرە اصغری ٧٥ ، اعظمی ١٠٠ لیرا اکرامیە ویریلەجکدر .

مسابقەیە داخل اولەبیلەجك یازیلر مجموعەدە نشر ایدیلەجك و اثرلرە قیمت ویرەجك حکم هیئتی مجموعە ادارەسی طرفندن تشکیل اولنەجقدر .

کافی درجەدە اثرلر طوپلاننجە مسابقەنك اجرا ایدیلەجکی تاریخ اعلان ایدیلەجکدر . مسابقەیە اشتراك ایتمك ایستەینلر ، اثرلرینی لطفاً مجموعە ادارەسنە کوندرسینلر .

اعتذار :

بویوك طیارە پیانقوسنك ایکنجی کشیدەسنە عائد اکرامیە نومرولری پیانقو مدیریتی طرفندن نشر ایدلدیکی ایچون مجموعەیە درجندن صرف نظر اولونمشدر . عرض اعتذار ایدەرز .

فیاتی اون غروشدر